

ΈΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ

Ομάδα Σύνταξης:

- Ζαχαρίας Δοξαστάκης, Δήμαρχος**
- Ειρήνη Περδικογιάννη, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Ειδικός Σύμβουλος Δημάρχου Χερσονήσου**
- Άννα Μεϊντάνη, Τοπογράφος Μηχανικός, ΔΤΥ Δήμου Χερσονήσου**

Σεπτέμβριος 2011

0.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης για την Α΄ Φάση του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ηρακλείου (Ρ.Σ.Η.), όπως αυτή έχει οριστεί από το ΥΠ.Ε.Κ.Α., παρουσιάζεται το υπόμνημα αυτό προκειμένου να γίνουν κάποιες επισημάνσεις που αφορούν το Δήμο Χερσονήσου και οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο από την τη Μελετητική Ομάδα του Ρ.Σ.Η. όσο και από την ομάδα επίβλεψης του ΥΠ.Ε.Κ.Α.. Οι επισημάνσεις αυτές σχετίζονται με την χωρική οργάνωση, την περιβαλλοντική προστασία και την αναπτυξιακή πορεία του Δήμου. Σκοπός της παρέμβασης-πρότασης δεν είναι η στείρα κριτική σε ένα ιδιαίτερα σημαντικό σχέδιο, αλλά η ουσιαστική συμμετοχή στη διαμόρφωση του, προκειμένου να αναδείξουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Δήμου Χερσονήσου περιγράφοντας ουσιαστικά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου.

Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζεται μια προβληματική σχετικά με το ρόλο και τα όρια του Ρ.Σ.Η. όπως φαίνεται να διαμορφώνονται μέχρι την παρούσα φάση έχοντας πάντα υπόψη την έννοια και το περιεχόμενο των Ρυθμιστικών Σχεδίων (Ρ.Σ.). Στην συνέχεια γίνεται μια αδρή περιγραφή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Δήμου. Με δεδομένο δε ότι δεν μπορεί να υπάρξει χωροταξικός/πολεοδομικός σχεδιασμός αν δεν λάβει υπόψη του κατευθυντήριες αρχές μιας αναπτυξιακής πολιτικής, η πρόταση εντάσσεται στο υπό κατάρτιση Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Χερσονήσου. Ακολούθως γίνονται επιμέρους επισημάνσεις στο σύνολο του κειμένου της Α΄ Φάσης του Ρ.Σ.Η. όπως αυτό αναρτήθηκε στη ιστοσελίδα του ΥΠ.Ε.Κ.Α. και τέλος το υπόμνημα επικεντρώνεται στα κρίσιμα ζητήματα όπως προκύπτουν στην παρούσα φάση του Ρ.Σ.Η και αφορούν το Δήμο Χερσονήσου σε σχέση με τα οποία στοιχειοθετούνται συγκεκριμένες προτάσεις.

1 . ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ Ρ.Σ.Η.

Αρχικά επισημαίνεται ότι ο Ν.2508/97 αναφέρει ότι τα Ρ.Σ. καταρτίζονται για την οικιστική οργάνωση, την προστασία του περιβάλλοντος και τη γενικότερη ανάπτυξη των

περιοχών τους χωρίς ωστόσο να προσδιορίζει επακριβώς το περιεχόμενό τους παραπέμποντας μόνο στο Ρ.Σ. της Αθήνας. Η ουσιαστική αυτή παράλειψη εν μέρει διορθώνεται μέσω των τεχνικών προδιαγραφών που εγκρίθηκαν το 2005 (ΥΑ 44357/2005 (ΦΕΚ Β 1502/ 1-11-2005) του Υφ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Τεχνικές προδιαγραφές μελετών Ρυθμιστικών Σχεδίων και προγραμμάτων προστασίας περιβάλλοντος και αμοιβές μηχανικών για την εκπόνηση μελετών») Σε αυτές λοιπόν διακρίνεται με σαφήνεια ότι, **το Ρ.Σ. είναι ένα επιτελικό-στρατηγικό σχέδιο.** Η περιγραφή αυτή καταρχήν το διακρίνει από τα σχέδια φυσικού σχεδιασμού όπως είναι τα σχέδια χρήσεων γης και κατά δεύτερον προσδιορίζει τον συνήθως μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα του. Ο στρατηγικός χαρακτήρας του Ρ.Σ. περιγράφει το γεγονός ότι το σχέδιο αυτό διαμορφώνει στρατηγικές, προσδιορίζει στόχους μέσα από την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων μιας περιοχής και τις απαραίτητες εισροές από τις συμμετοχικές διαδικασίες και τελικά περιλαμβάνει δράσεις για την εφαρμογή του. Εξάλλου, βασικός ρόλος του Ρ.Σ. ως επιτελικό χωρικό σχέδιο είναι να κατευθύνει άλλες πολιτικές και σχέδια που είναι εφαρμοσμένα π.χ. περιφερειακή πολιτική.

Σχέση Ρ.Σ. με τις άλλες κατηγορίες σχεδίων.

Σύμφωνα με το Ν.2508/97 και τις προδιαγραφές προβλέπεται εναρμονισμός των Ρ.Σ. με τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της περιοχής στην οποία αναφέρεται. Επίσης, το Ρ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.2742/1999 οφείλει να εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις του εγκεκριμένου Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ), εν προκειμένω της Περιφέρειας Κρήτης.

Το Ρ.Σ. ενώ μπορεί να θέτει συγκεκριμένες προτεραιότητες και να προσδιορίζει κατευθύνσεις σε θέματα σχεδιασμού χρήσεων γης και οργάνωσης υποδοχέων δραστηριότητας για το αστικό, περιαστικό και εξωαστικό χώρο στην περιοχή μελέτης την οποία κάθε φορά αναφέρεται, **δεν θα πρέπει να δεσμεύσει τις επιλογές αναπτυξιακού/χωροταξικού χαρακτήρα και κυρίως την οικιστική διάρθρωση και χωρική διάταξη** του Δήμου Χερσονήσου –όπως αυτή θα προκύψει από το επικείμενο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) του Νέου Καλλικρατικού Δήμου. Το εργαλείο σχεδιασμού παραμένει ο

υποκείμενος (τοπικός) σχεδιασμός (Γ.Π.Σ., ΣΧΟΟΑΠ κ.λ.π) και ο μηχανισμός ενεργοποίησης του εμπεριέχεται στο Ρ.Σ. Η «προς τα κάτω» διασύνδεση του με τα πολεοδομικά/χωροταξικά σχέδια προσδιορίζεται επίσης ως εναρμονισμός των τελευταίων προς το Ρ.Σ.

Σύμφωνα με τις προδιαγραφές η περιοχή μελέτης Ρ.Σ. διαφοροποιείται ανάλογα με το αστικό κέντρο που εξετάζεται κάθε φορά και την αντίστοιχη ζώνη επιρροής του. Τα ερωτήματα που τίθεται σε σχέση με το Ρ.Σ.Η. είναι:

- Εξετάζονται οι περιοχές που επηρεάζονται από το Ηράκλειο ή που επηρεάζουν το Ηράκλειο ή και τα δύο εφόσον είναι αλληλένδετα;
- Θα ήταν δυνατόν να γίνει τεκμηρίωση με βάση το ποσοστό επιρροής κάθε περιοχής και βάση συγκεκριμένων κριτηρίων;

Επιπλέον ο σχεδιασμός περιλαμβάνει μεταξύ άλλων νέα οριοθέτηση της περιοχής Ρ.Σ.Η. που θα συμπεριλαμβάνει το σύνολο του πρώην νομού Ηρακλείου, καθώς και τους πρώην Καποδιστριακούς Δήμους του Οροπεδίου Λασιθίου και των Ανωγείων, Ρεθύμνου. Με βάση τα παραπάνω προκύπτει η ανάγκη για μία αντικειμενική μέθοδο προσδιορισμού της επιρροής της περιοχής μελέτης προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μιας υπερδιευρυμένης ζώνης επιρροής του Ηρακλείου.

Οι ρόλοι των Δήμων Ηρακλείου και Χερσονήσου είναι πρόδηλο ότι θα πρέπει να έχουν σαφώς παραπληρωματικό χαρακτήρα. Ωστόσο το οικιστικό αρχέτυπο του Δήμου Χερσονήσου –αντικείμενο του Γ.Π.Σ. για ολόκληρή την επικράτεια του- έχει σαφώς αυτοτελή χαρακτήρα λόγω της διαφοροποιημένης οικονομικής βάσης των δύο Δήμων και διαμορφώνεται με σταθερό σημείο αναφοράς τις εξελίξεις του πολεοδομικού συγκροτήματος Ηρακλείου.

Οι δομές υπερτοπικού χαρακτήρα όπως αυτή της Πρώην Αμερικανικής Βάσης Γουβών (Π.Α.Β.Γ.), του Αερολιμένα Καστελίου, των οδικών συνδέσεων (π.χ. Β.Ο.Α.Κ.), του Φράγματος του Αποσελέμη κ.α. είναι αντικείμενο του Ρ.Σ.Η. και οι προτάσεις του έχουν βαρύνουσα σημασία, ωστόσο δεν μπορεί παρά να είναι και αντικείμενο ουσιαστικών

διαβουλεύσεων με το Δήμο μας καθώς πολλές από αυτές αποτελούν δημόσιες εκτάσεις που ανήκουν στη χωρική ενότητα του.

2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Δήμου μας μπορούν να εμπλουτίσουν περισσότερο τους ενδογενείς εκείνους παράγοντες όπως ονομάζονται από τους μελετητές του Ρ.Σ.Η. που καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τη δυναμική και το αναπτυξιακό χαρακτήρα της περιοχής μελέτης και των οποίων οι συνέπειες δύναται να επηρεαστούν σημαντικά από τις χωρικές επιλογές του συγκεκριμένου Ρ.Σ.

Ο διευρυμένος Δήμος Χερσονήσου όπως ορίστηκε από τον νόμο «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Ν3852/2010) περιλαμβάνει τις Δημοτικές Ενότητες Γουβών, Επισκοπής, Μαλίων και Χερσονήσου. Ο Καλλικρατικός Δήμος Χερσονήσου καλύπτει μια συνολική έκταση 271.580 τ.χμ. Ολόκληρη η περιοχή αποτελείται από μεγάλο αριθμό τόσο παραλιακών οικισμών όσο και άλλων που βρίσκονται στην ενδοχώρα μακριά από την παράκτια ζώνη κατά μήκος της οποίας έχει αναπτυχθεί έντονη τουριστική δραστηριότητα. Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της απογραφής Πληθυσμού του 2011 έτσι όπως περιγράφονται από την ΕΛΣΤΑΤ συγκρινόμενα με αυτά της απογραφής Πληθυσμού του 2001 παρουσιάζεται μια αύξηση πληθυσμού της τάξεως 8.3% για την διευρυμένη περιοχή του Δήμου Χερσονήσου. Οι δραστηριότητες της περιοχής του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα διαφαίνεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με το αν μια δημοτική ενότητα-περιοχή διαθέτει παραλιακή ζώνη κατά μήκος της οποίας σήμερα συγκεντρώνονται η πλειονότητα των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με τον τουρισμό. Ωστόσο πέρα από την προσφορά του βασικού κινήτρου της τουριστικής ανάπτυξης, της θάλασσας, η ύπαρξη μιας ενδοχώρας πλούσιας σε φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους επιβάλλει την αναδιαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος με όρους βιωσιμότητας αποσκοπώντας στην ανάδειξη τους. Αυτό δεν μπορεί παρά να αποτελεί το συγκριτικό πλεονέκτημα του Καλλικρατικού Δήμου Χερσονήσου που καταλαμβάνει μεγάλο μέρος της παραλιακής ζώνης της περιοχής μελέτης του Ρ.Σ.Η. και δεν μπορεί παρά να αποτυπωθεί στο σχέδιο του Ρ.Σ.Η.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την ύπαρξη εντός του Δήμου Χερσονήσου:

- 4 παραδοσιακών οικισμών (Καινούργιο Χωριό, Χερσόνησος, Πισκοπιανό, Κουτουλουφάρι σύμφωνα με το Π.Δ. 13/1978, ΦΕΚ 594/Δ/1978),
- σημαντικών αρχαιολογικών χώρων (Αμνισού, Μέγαρον Νίρου, Ανάκτορο Μαλίων, σπήλαιο Ειληθυίας, Αρχαίο Θέατρο Χερσονήσου, Παλαιοχριστιανικές εκκλησίες, σπήλαιο Αγ. Παρασκευής κ.α.),
- του Μοτέλ Ξενία Καρτερού, χαρακτηρισμένο μνημείο νεώτερης αρχιτεκτονικής (ΦΕΚ 121/Α.Α.Π./03-06-2011),
- περιοχές του δικτύου «NATURA 2000» (Νήσος Δία, GR4310003 SCI-SPA Δίκητη: Οροπέδιο Λασιθίου, Καθαρό, Σελένα, Κράσι, Σελάκανος, Χαλασμένη Κορφή GR4320002 SCI).

Επιπλέον, κατά τη διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Χερσονήσου που αποτελεί συμβατική υποχρέωση των Δήμων σύμφωνα με το άρθρο 203-207 του Νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων Ν3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α/08-06-2006) προκύπτουν τα παρακάτω:

Η αναπτυξιακή πρόταση του Δήμου είναι η ανάδειξη του ως Οικονομικού, Τουριστικού & Πολιτιστικού Κέντρου της περιοχής με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον, προσφέροντας συνθήκες κοινωνικής συνοχής, οικονομικής ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας, διοικητικής αυτοδυναμίας, πολιτιστικής συνεργασίας και ποιότητας ζωής.

Κατευθυντήριες Αρχές στις οποίες θα βασιστεί ο Δήμος Χερσονήσου για την προσέγγιση της πρότασης του όσον αφορά το Δήμο ως φυσικό χώρο είναι οι εξής:

- Ισόρροπη ανάπτυξη της παράκτιας ζώνης και της ενδοχώρας.
- Η χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση του Δήμου.
- Διαφοροποίηση της περιφερειακής οικονομίας και υιοθέτηση ολοκληρωμένου σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

- Διασύνδεση του πρωτογενή με τον τριτογενή τομέα μέσω της τόνωσης της γεωργικής και κτηνοτροφικής δραστηριότητας της ενδοχώρας και τη διοχέτευση με συστηματικό τρόπο προϊόντων στη μεγάλη τουριστική αγορά.
- Σχέδιο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης με στόχο μία νέα εναλλακτική πρόταση διαφοροποίησης του υπάρχοντος τουριστικού προϊόντος.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής με όρους βιώσιμης ανάπτυξης.
- Ανάδειξη της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας της περιοχής μέσω της προστασίας, προβολής και αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Αξιοποίηση της αξίας του περιβαλλοντικού πλούτου ως συγκριτικού πλεονεκτήματος για την ανάπτυξη της περιοχής.
- Αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων και δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης και ευημερίας.

3. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΕΡΟΣ Α (Ανάλυση, Αξιολόγηση)

Μέρος ΑΙ

ΑΙ.1. Δημογραφικά στοιχεία

Προτείνεται να ληφθούν υπόψη η απογραφή πληθυσμού του 2011 όταν αυτή καταστεί διαθέσιμη από την ΕΛΣΤΑΤ. Όσον αφορά το Δήμο Χερσονήσου δεν μπορεί παρά να επισημανθεί ότι πέρα του μόνιμου πληθυσμού υπάρχει κατά την θερινή περίοδο τόσο ο παραθεριστικός όσο και ο τουριστικός πληθυσμός που σε πολλές περιοχές διπλασιάζει τον αριθμό των μόνιμων κατοίκων. Σημειώνεται, ότι κατά την πρόσφατη απογραφή πληθυσμού και κατοικιών (2011) ο πραγματικός πληθυσμός του Δήμου Χερσονήσου ανήλθε στους 51.611 κατοίκους.

ΑΙ.2. Οικονομικά στοιχεία

Θα ήταν σκόπιμο να αναλυθούν οι εξαρτήσεις παραγωγικών δραστηριοτήτων του εξωαστικού χώρου από το Ηράκλειο και οι εξαρτήσεις (κυρίως οικονομικές) του Ηρακλείου με δομές εκτός Νομού, εκτός Περιφέρειας και εκτός Χώρας. Επίσης να

προστεθούν στοιχεία από την τελευταία τριετία (περίοδος κρίσης) ώστε οι προβλέψεις των μεγεθών για τα επόμενα έτη να είναι πιο ρεαλιστικές.

ΑΙ.3. Χωροταξική Διάρθρωση

ΑΙ.3.1.1.1 Χωρική Οικονομική Ανάπτυξη 18 ΟΤΑ περιοχής Ρ.Σ.Η.

Προτείνεται νέα διάρθρωση των χωρικών ενοτήτων προκειμένου να διαφοροποιηθούν οι παραλιακοί οικισμοί όπως τα Μάλια, η Σταλίδα ή η παραλιακή ζώνη Γουβών από αυτούς της ενδοχώρας, όπως το Κράσι ή τον Μοχό, την Ανώπολη και την Κάτω Βάθεια. Επισημαίνεται ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές ακόμα και σε πολύ κοντινούς οικισμούς (π.χ. Αγ. Ιωάννης - Κάτω Βάθεια). Αναφορικά με τις τεχνικές υποδομές, η Σταλίδα δεν έχει δίκτυο αποχέτευσης, συνεπώς δεν εξυπηρετείται από την Ε.Ε.Λ. Μαλίων, όπως αναφέρεται.

ΑΙ.4. Χρήσεις γης – Διάρθρωση λειτουργιών

Χρήσεις γης ζωνικού εκτατικού επιπέδου: Η Δημοτική Ενότητα Επισκοπής φαίνεται να έχει λιγότερη γεωργική γη από τη Δημοτική Ενότητα Γουβών. Θα ήταν σκόπιμο να επανεξεταστεί.

Χρήσεις γης αστικού χαρακτήρα – Σημειακές συγκεντρώσεις: Στο υποκεφάλαιο των οικοδομικών συνεταιρισμών δεν αναφέρεται το σύνολο των οικοδομικών συνεταιρισμών που υπάρχουν στην περιοχή του Δήμου Χερσονήσου. Παρακάτω παραθέτουμε τον πλήρη πίνακα που εμφανίζει το σύνολο των οικοδομικών συνεταιρισμών στην περιοχή του Δήμου Χέρσονήσου (12) περιγράφοντας το φορέα, την έκταση, την κατηγορία στην οποία ανήκει (αστικός ή παραθεριστικός) και άλλες σχετικές πληροφορίες:

Α/Α	ΑΣΤΙΚΟΣ ή ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ	ΜΕΛΗ	ΑΡ. ΜΕΛΩΝ *3	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΑΣΤΙΚΟΣ	ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ	Παλαιχώρα, Ελιά, Δ.Ε. Γουβών	42 στρ	102	306	
2	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΘΕΣΑΛΛΟΡΟΥΜΕΛΙΩΤΩΝ	Παχειά Άμμος, Ελιά, Δ.Ε. Γουβών	66.470τ.μ.	80	240	
3	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	Πλατύβολα, Δ.Ε. Γουβών	53.633,64 τ.μ.	45	135	
4	ΑΣΤΙΚΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	Κακό Όρος, Ελιά, Δ.Ε. Γουβών	77 στρ.	132	396	ΦΕΚ 273/Δ/5.3.2004
5	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΕΗ	Κακό Όρος, Ελιά, Δ.Ε. Γουβών	279 στρ.	277	831	
6	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΙΑΤΡΩΝ	Ασπασαθιά, Ελιά, Δ.Ε. Γουβών	290 στρ.	290	870	ΦΕΚ 249/Δ/5.3.2004 ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
7	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΦΟΡΙΑΣ (1)	Καρτερός, Ελιά, Δ.Ε. Γουβών	316 στρ.	304	912	

Εκθεση Αξιολόγησης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ηρακλείου- ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ

Α/Α	ΑΣΤΙΚΟΣ ή ΠΑΡΑΘΕ-ΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ	ΜΕΛΗ	ΑΡ. ΜΕΛΩΝ *3	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
8	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΦΟΡΙΑΣ (2)	Πλατύβολα και Ξυκεφάλι, Ελιά, Δ.Ε. Γουβών	293.230,41τ.μ.	280	840	
9	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ (2)	Πελεητά, Γούρνες, Δ.Ε. Γουβών	931 στρ.	923	2769	ΦΕΚ 280/Δ/5-3-2004 ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
10	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ (1)	Πλατύβολα, Κ.Βάθεια, Δ.Ε. Γουβών	448 στρ.	444	1332	ΦΕΚ 55Δ/2-2-1989
11	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Κόψας, Ανώπολη, Δ.Ε. Γουβών	80 στρ.	80	240	
12	ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ	ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠΕΧΩΔΕ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΤΕΕ/ΤΑΚ	Καλαμαύκα-Αράπη Κεφάλι, Αγριανά, Δ.Ε.Χερσονήσου	127.2 στρ.	126		

Μεγάλες δημόσιες & δημοτικές εκτάσεις: Πέρα από την αναφορά στην έκταση της **Πρώην Αμερικάνικης Βάσης Γουρνών (Π.Α.Β.Γ.)** στο Δήμο Χερσονήσου υπάρχει μεγάλος αριθμός εκτάσεων για τις οποίες δεν γίνεται καμία αναφορά, όπως η χορτολιβαδική έκταση περίπου 3000 στρ. στη θέση «Τουπάκι» Επισκοπής η οποία καταγράφεται ως ιδιοκτησία στο κτηματολόγιο της κοινότητας (1969) ή ακόμα το δάσος της Τοπικής Κοινότητας Κρασίου (Δασική και χορτολιβαδική έκταση περίπου 5000 στρ.), η οποία καταγράφεται ως ιδιοκτησία στο κτηματολόγιο της κοινότητας, τμήμα της οποίας είναι ενταγμένο στο δίκτυο «NATURA 2000» όπως έχει καταγραφεί και παραπάνω. Επίσης δημοτικές εκτάσεις μεγάλης κλίμακας υπάρχουν στις Δημοτικές Κοινότητες Ανωπόλεως, Γουβών, Λιμένος Χερσονήσου και Χερσονήσου του Δήμου.

ΑΙ.7. Ρόλος του αστικού κέντρου

Το υψηλής ποιότητας αστικό περιβάλλον απαιτεί αραίωση των πυκνοτήτων των πολεοδομικών συγκροτημάτων – αύξηση των χώρων πρασίνου – μείωση συντελεστή δόμησης – αύξηση αρτιότητας – μέτρα για τη βελτίωση του μικροκλίματος. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό των χρήσεων στα «αστικά κενά» (στρατόπεδα κ.τ.λ.)

Μέρος ΑΙΙ

Α.ΙΙ.2. Ανθρωπογενές περιβάλλον

Γίνεται αναλυτική αναφορά στο υδατικό δυναμικό, ωστόσο δεν εξετάζεται η κατάσταση των αλιευμάτων στην περιοχή μελέτης, που συνδέεται άμεσα με τον πρωτογενή τομέα (αλιεία) και τον τριτογενή (καταδυτικός τουρισμός).

Α.ΙΙ.4. Αγροτικός χώρος

Όσον αφορά τις πιέσεις στον αγροτικό χώρο, όπως αυτές επισημαίνονται από την ανάλυση στα πλαίσια του Ρ.Σ.Η. κάποιος θα μπορούσε να αντιτάξει ότι:

- Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί στην πλειοψηφία του δεν έχουν χωροθετηθεί σε γεωργική γη αλλά σε βοσκότοπους.

- Οι ταμειευτήρες και οι λιμνοδεξαμενές μπορούν να λειτουργήσουν προς όφελος της αγροτικής γης.
- η γεωργία και η κτηνοτροφία δεν προσδίδουν επαρκές εισόδημα, συνεπώς η ενασχόληση με τη γεωργία φθίνει.
- Η εγκατάσταση ανεμογεννητριών και κεραιών δύναται να μη επηρεάσει την χρήση της αγροτικής γης – εφόσον η χρήση της αποδίδει ικανοποιητικά εισοδήματα στον αγρότη ώστε να ασχοληθεί με αυτήν. Ελάχιστη επιρροή έχει επίσης στους βοσκότοπους.
- Η ερημοποίηση έχει επίσης άμεση σχέση με την εγκατάλειψη της γεωργικής γης – απαιτούνται κίνητρα στους αγρότες. Στους βοσκοτόπους είναι δυνατόν να υλοποιηθούν προγράμματα βελτίωσης.

Επιπλέον θα μπορούσε να επισημανθεί ότι δεν γίνεται καμία αναφορά στα εγκαταλελειμμένα λατομεία τα οποία χρήζουν προτάσεων αποκατάστασης και αξιοποίησης (εγκαταλελειμμένο λατομείο του Αγίου Ρωμανού κ.λ.π.)

Καθώς η γεωργική γη κατατάσσεται σε κατηγορίες ποιότητας και παραγωγικότητας, τα μέτρα τα οποία θα προταθούν είναι σκόπιμο να προσαρμόζονται ανά κατηγορία ποιότητας. Π.χ. άλλα μέτρα πρέπει να ληφθούν για την γεωργική γη Α' ποιότητας ή υψηλής παραγωγικότητας και άλλα για την ακατάλληλη ή χαμηλής παραγωγικότητας γεωργική γη.

Μέρος AIII

ΣΕΝΑΡΙΑ

Σύμφωνα με τις προδιαγραφές πρέπει να διατυπωθούν εναλλακτικά σενάρια. Τα σενάρια που προτείνονται από την ομάδα μελέτης του Ρ.Σ.Η. είναι τα εξής:

Σενάριο I: Σενάριο των τάσεων – Συμβατικής Ανάπτυξης

Δεν εξετάζεται γιατί δεν προτείνει θεσμοθέτηση Ρ.Σ.

Σενάριο II: Ρεαλιστικό Σενάριο Βιώσιμης Ανάπτυξης

Σενάριο III: Έντονα παρεμβατικό και φιλο-περιβαλλοντικό σενάριο βιώσιμης Ανάπτυξης

Τα **Σενάρια II, III** εξετάζονται παράλληλα παρακάτω αναφέροντας επιγραμματικά κάποιες επισημάνσεις στις προτάσεις που διατυπώνονται στο Ρ.Σ.Η.:

Περιφερειακός Εθνικός και Διεθνής Ρόλος: Το ΓΠΧΣΑΑ προτείνει την ενίσχυση του διπόλου Ηράκλειο-Χανιά, ενώ το ΠΠΧΣΑΑ προτείνει να ενισχυθεί το Ηρακλείου ως μητροπολιτικό κέντρο. Εφόσον υπάρχει διάσταση προτάσεων είναι σκόπιμο να γίνει ουσιαστική τεκμηρίωση της πρότασης της ομάδας μελέτης με γνώμονα τις προτεραιότητες του Ρ.Σ.Η. για ανατροφοδότηση του υποκείμενου και του υπερκείμενου σχεδιασμού

Η ενίσχυση των μεταφορών εκτός Κρήτης είναι επιθυμητή αλλά δύσκολα υλοποιήσιμη λόγω εξωγενών παραγόντων, ιδιωτικών συμφερόντων κ.α.

Αναπτυξιακό πλαίσιο: Πέρα από το ζητούμενο της πληθυσμιακής αύξησης, σημαντική είναι η διατήρηση του πληθυσμού στις απομακρυσμένες – ημιορεινές περιοχές.

Η στροφή στη βιολογική γεωργία & κτηνοτροφία είναι επιθυμητή αλλά πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι προϋποθέτει μια μεγάλη μεταβατική περίοδο (περίπου 5ετία), κατά τη διάρκεια της οποίας τα έξοδα των αγροτών θα αυξηθούν, ενώ τα έσοδα θα μειωθούν σημαντικά. Επιπλέον απαιτείται επιδοτούμενη επιμόρφωση των αγροτών. Εφόσον αυξηθεί η προσφορά βιολογικών προϊόντων με τάση να αποτελέσει μακροπρόθεσμα το σύνολο της παραγωγής, οι τιμές των προϊόντων εντός της περιφέρειας θα πρέπει να πλησιάσουν αυτές των συμβατικών, και για να επιτευχθεί αυτό απαιτείται να μειωθούν οι τιμές των βιολογικών σκευασμάτων τα οποία σήμερα είναι σημαντικά ακριβότερα των συμβατικών. Ίσως θα μπορούσε να θεσπιστεί και μια ενδιάμεση αναγνωριζόμενη κατηγορία, π.χ. με λιπάσματα αλλά χωρίς φυτοφάρμακα και ορμόνες. Πρέπει να εξεταστεί επίσης η δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών καλλιεργειών.

Προτείνεται η αναδιαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος και αναλύεται ως ένα από τα κρίσιμα ζητήματα που ο Δήμος Χερσονήσου θέτει προς συζήτηση στη συνέχεια.

Χωρική Διάρθρωση & Οργάνωση/Χωροταξική Τυπολογία: Η πολυκεντρική ανάπτυξη που προτείνεται από το Ρ.Σ.Η. είναι επιθυμητή προκειμένου για την ισχυροποίηση των διαφορετικών κέντρων ή χωρικών ενοτήτων μέσα από την παροχή καλύτερων υπηρεσιών έχοντας υπόψη μας ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στη φιλοπεριβαλλοντική στρατηγική αστικών μεταφορών και την κατασκευή των αξόνων Α-Δ.

Η αξιοποίηση της έκτασης της Πρώην Αμερικάνικης Βάσης Γουρνών (Π.Α.Β.Γ.) αναλύεται παρακάτω ως ένα από τα κρίσιμα ζητήματα που ο Δήμος Χερσονήσου θέτει προς συζήτηση

Οικιστικό Δίκτυο Κοινωνική Πολιτιστική Υποδομή: όσον αφορά το **Σενάριο III** και την πρόταση του Ρ.Σ.Η για την μετατροπή των αδόμητων ελεύθερων χώρων σε πάρκα πρασίνου επισημαίνεται ότι η δημιουργία τέτοιων χώρων είναι σημαντική κυρίως εντός της έντονα αστικοποιημένης ζώνης, ενώ οι μικρότεροι οικισμοί βρίσκονται τις περισσότερες φορές σε άμεση επαφή με το έξω-αστικό πράσινο.

Πολιτιστικό Περιβάλλον: Ο σχεδιασμός ενιαίων πολιτιστικών – φυσικών διαδρομών που προτείνεται από το Ρ.Σ.Η είναι ζωτικής σημασίας για το Δήμο Χερσονήσου προκειμένου να διοχετευτούν οι ροές των τουριστών και επισκεπτών της περιοχής από την παραλιακή ζώνη της τουριστικής δραστηριότητας στην πλούσια σε πολιτιστικούς και φυσικούς χώρους ενδοχώρας.

Χρήσεις γης αστικού – εξωαστικού χώρου: Η μίξη των χρήσεων τουρισμού - αναψυχής με την κατοικία είναι θεμιτή παρά τα όποια ζητήματα όχλησης κ.α. προκύπτουν από τη φυσική γειτνίαση τους στα πλαίσια μιας ισόρροπης και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και με δεδομένο ότι οι παραθαλάσσιες περιοχές, είναι ποιο ελκυστικές και για κατοικία.

Το θέμα των οικοδομικών συνεταιρισμών λόγω της παρουσίας μεγάλου αριθμού στα όρια του Δήμου Χερσονήσου, αναλύεται παρακάτω ως ένα από τα κρίσιμα ζητήματα που ο Δήμος Χερσονήσου θέτει προς συζήτηση.

Ένας πιθανός περιορισμός/ δραστική μείωση ή και κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, αποτελεί κατ' εξοχήν αντικείμενο του Γ.Π.Σ. του Δήμου Χερσονήσου, το οποίο θα προτείνει σχετικά μέτρα. Αυτός θα εξετασθεί υπό το πρίσμα των εξελίξεων της ΚΑΠ και τα εθνικά μέτρα απόδοσης δημόσιας γης με χαμηλό μίσθωμα και κυρίως με βάση τα πραγματικά δεδομένα –διαχρονικά- της δομής του πρωτογενή. Αφορισμοί δεν επιλύουν το πρόβλημα των εξωαστικών οικιστικών μορφωμάτων, αλλά δημιουργούν περαιτέρω στρεβλώσεις.

Παράλληλα η οικιστική δυναμική θα διοχετευθεί και σε επεκτάσεις, το εύρος των οποίων θα προσδιορίσει το επικείμενο ΓΠΣ του Δήμου Χερσονήσου.

Αστικός χώρος: Τόσο στο **Σενάριο II** όσο και στο **Σενάριο III** προτείνονται οι αναπλάσεις ως ένα μέσο τόνωσης του ρόλου των παραλιακών μικρών αστικών κέντρων. στα πλαίσια μιας βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης της περιοχής. Ο ρόλος της ανάπλασης πρέπει να ενισχυθεί και από παράλληλες δράσεις όπως η θέσπιση τυπολογίας προσόψεων για τους οικισμούς που εμφανίζουν δείγματα παραδοσιακής λαϊκής αρχιτεκτονικής ή πολεοδομικές παρεμβάσεις προκειμένου να αυξηθεί το ποσοστό κοινόχρηστων χώρων-πλατειών κ.α. Σε κάθε περίπτωση, η βελτίωση των κοινωνικών και τεχνικών υποδομών και της παροχής υπηρεσιών στις απομακρυσμένες περιοχές μπορεί να δράσει συμπληρωματικά στην επίτευξη του στόχου της συγκράτησης και της προσέλκυσης πληθυσμού σε αυτές τις περιοχές.

Σε ότι αφορά τις επεκτάσεις, αυτές απαιτούνται για την τακτοποίηση των περιοχών με εκτεταμένη αυθαίρετη δόμηση και είναι επίσης επιθυμητές σε μικρούς οικισμούς (με μικρό σ.δ.) σε συνδυασμό με πολεοδόμηση για να μειωθούν οι οικιστικές πιέσεις στις κορεσμένες αστικοποιημένες ζώνες.

Μεταφορές Λοιπή Τεχνική Υποδομή / Δίκτυα: Το θέμα της τελικής υλοποίησης της Μαρίνας των Μαλίων ενταγμένη σε ένα σενάριο ανάπτυξης θαλάσσιου τουρισμού αναλύεται παρακάτω στα πλαίσια της αναδιαμόρφωσης του τουριστικού προϊόντος που αποτελεί ένα από τα κρίσιμα ζητήματα που ο Δήμος Χερσονήσου θέτει προς συζήτηση.

Φυσικό Περιβάλλον: Όσον αφορά την πρόταση του Ρ.Σ.Η. για την αξιοποίηση των ΠΕΠ (Περιοχών Ειδικής Προστασίας) που προτείνονται από τα Γ.Π.Σ/ΣΧΟΟΑΠ προτείνεται η επανεξέταση των ΠΕΠ ανάλογα με το βαθμό σπουδαιότητας

Θεμιτή θα ήταν η παρουσίαση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου με ερευνητικά προγράμματα και επιχειρησιακά σχέδια για την αντιμετώπιση των έντονων πιέσεων που υφίσταται ο αγροτικός χώρος από το φαινόμενο της ερημοποίησης, τη διάβρωση, την έλλειψη των απαραίτητων υδατικών πόρων για άρδευση, την αλλαγή χρήσης του σε χρήσεις τουρισμού, βιομηχανίας, οικιστικής χρήσης, οικοδομικών συνεταιρισμών, τεχνικών έργων και ιδιαίτερα δικτύων μεταφορών και πρόσφατα πλέον σε οικόπεδα με φωτοβολταϊκά στοιχεία, αλλοιώνοντας ποικιλόμορφα το τοπίο, όπως σωστά αναφέρονται από τους μελετητές του Ρ.Σ.Η στο **Σενάριο III**.

Ανθρωπογενές / Αστικό Περιβάλλον: Θεμιτή θα ήταν η αντιμετώπιση των φαινομένων κορεσμού της παραλιακής τουριστικά αναπτυγμένης ζώνης με φιλο-περιβαλλοντικούς όρους συγχρόνως με την ανάδειξη περιοχών της υποβαθμισμένης οικιστικά παραλιακής ζώνης του Δήμου Χερσονήσου με τη βοήθεια ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού με άξονες τους πολιτιστικούς και φυσικούς χώρους της περιοχής εξασφαλίζοντας την προσπελασιμότητα τους.

Στα πλαίσια του οικο-τουρισμού προτείνεται να διερευνηθεί η εκμετάλλευση του φράγματος Αποσελέμη. Το ζήτημα της ανάδειξης των χωρικών επιπτώσεων του φράγματος Αποσελέμη αναλύεται παρακάτω ως ένα από τα κρίσιμα ζητήματα που ο Δήμος Χερσονήσου θέτει προς συζήτηση.

Στην πρόταση του Ρ.Σ.Η. που προτείνεται τόσο από το **Σενάριο II** όσο και από το **Σενάριο III** η εξυπηρέτηση όλης της περιοχής μελέτης γίνεται από τους υφιστάμενους Χ.Υ.Τ.Α. ωστόσο προτείνεται η ενίσχυση των δομών για την ανάπτυξη της ανακύκλωσης.

Ο Δήμος Χερσονήσου σήμερα εξυπηρετείται από τον Χ.Υ.Τ.Α. που είναι χωροθετημένος στη θέση Πυργιά της Τοπικής Κοινότητας Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου με καλή προσβασιμότητα. Ο Χ.Υ.Τ.Α. του Δήμου εξυπηρετεί ήδη και τον πρώην Δήμο Καστελλίου (σημερινό τμήμα του Καλλικρατικού Δήμου Μινώα Πεδιάδος). Οι λειτουργικές απαιτήσεις του Χ.Υ.Τ.Α. για την αυστηρή τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, την αποτελεσματική διαχείριση για κάλυψη των αμέσων αναγκών της περιοχής, την ανάπτυξη νέων κυττάρων, και για βελτιστοποίηση του κόστους λειτουργίας χωρίς να υποβαθμίζεται ο κοινωνικός χαρακτήρας του έργου, επέβαλλαν τη δημιουργία ενός ευέλικτου και αποτελεσματικού φορέα λειτουργίας του ΧΥΤΑ.

Η εμπλοκή περισσότερων του ενός Δήμων, η υπερτοπική εμβέλεια και σημασία του έργου, και η ανάγκη δημιουργίας οικονομιών κλίμακας βελτιστοποίησαν το κόστος λειτουργίας και έδωσαν τη δυνατότητα πραγματοποίησης νέων επενδύσεων, προδιαγράφουν το διαδημοτικό χαρακτήρα του φορέα λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. Η Διαδημοτική Επιχείρηση Χ.Υ.Τ.Α. Χερσονήσου Μαλίων μετατράπηκε σε ΦοΔΣΑ Βόρειας Πεδιάδας Α.Ε. ΟΤΑ το 2009 με την μετατροπή της, όπως προβλέπονται από τις διατάξεις περί ΦοΔΣΑ (άρθρο 30 Ν.3536/2007 , άρθρο 15 Ν. 3688/2006 και τη σχετική ΚΥΑ 2527/07.01.2009).

Ο συνολικός εξυπηρετούμενος πληθυσμός στην περίοδο αιχμής ανέρχεται σε 150.000 κατοίκους . Ο ΦοΔΣΑ Βόρειας Πεδιάδας εξυπηρετεί πάνω από το 65 % του τουρισμού της Κρήτης . Αυτό σημαίνει πως τα περιθώρια αστοχίας είναι εξαιρετικά περιορισμένα .

Ήδη σήμερα ο ΦοΔΣΑ Βόρειας Πεδιάδας λειτουργεί τον μοναδικό αδειοδοτημένο χώρο υγειονομικής ταφής στην Κρήτη και έχει σχεδιάσει και υλοποιεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης απορριμμάτων το οποίο περιλαμβάνει δράσεις με έμφαση στην βιώσιμη διαχείριση των υποδομών και την συμπλήρωσή τους με τα απαιτούμενα έργα και προμήθειες που ολοκληρώνουν τις υποδομές ασφαλούς διάθεσης , ενισχύουν την

πρόληψη και την ανακύκλωση και εκτρέπουν το οργανικό κλάσμα από την υγειονομική ταφή.

Έχει αντιμετωπίσει με επιτυχία και αποφασιστικότητα όλα τα προβλήματα που άπτονται των στερεών αποβλήτων της περιοχής ευθύνης του και εφαρμόζει απαρέγκλιτα τον ΠΕΣΔΑ Κρήτης.

Αυτή τη στιγμή ο φορέας βρίσκεται σε διαδικασία μελέτης για την κατασκευή μονάδας μηχανικής διαλογής και κομποστοποίησης προδιαλεγμένου οργανικού για τις ανάγκες του Δήμου Χερσονήσου συνολικής δυναμικότητας 90.000 τόνων ανά έτος και συνολικού προϋπολογισμού 27 εκ. €.

Όσο οι λειτουργικές ανάγκες αυξάνονται προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον μεγαλύτερο όγκο απορριμμάτων, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 2007 οδηγήθηκαν στις εγκαταστάσεις του ΦοΔΣΑ Βόρειας Πεδιάδας Α.Ε. ΟΤΑ 28.773 τόνοι απορριμμάτων, το 2008 οδηγήθηκαν 32.000 τόνοι, τέλος το 2009 33.000 τόνοι και όσο οι μέθοδοι διαχείρισης εξελίσσονται είναι πιθανόν να μην καλύπτονται οι ανάγκες με τις υπάρχουσες υποδομές και να χρειάζονται είτε επεκτάσεις των δραστηριοτήτων είτε επιπλέον χωροθέτηση αυτών των δραστηριοτήτων. Το Ρ.Σ.Η. οφείλει να το λάβει υπόψη του αυτά τα δεδομένα και να θέσει τις κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό (ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ).

4.ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά τα ζητήματα που θέτει ο Δήμος Χερσονήσου προς συζήτηση.

1^ο Κρίσιμο Ζήτημα: Αναδιαμόρφωση Τουριστικού Προϊόντος

Η πρόταση για το Ρ.Σ.Η. αναφέρει: *«Η τουριστική υποδομή αξιοποιείται σε μικρότερο βαθμό, λόγω της διεθνούς κάμψης της ζήτησης, ενώ παραμένει εστιασμένη στο μαζικό τουρισμό της θερινής περιόδου. Η προοπτική μιας παραπέρα ήπιας τουριστικής*

ανάπτυξης στο σύνολο της παράκτιας περιοχής, αλλά και στον υπόλοιπο αγροτικό χώρο (οικοπολιτισμικός τουρισμός, οικοτουρισμός, αγρο-τουρισμός, περιήγηση, φυσιολατρικός τουρισμός, κ.λπ.), σε διασύνδεση με τα τουριστικά κυκλώματα της ευρύτερης περιοχής, είναι περιορισμένη. Υλοποιείται σχεδιασμός με κέντρο βάρους τη διατήρηση της αισθητικής οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και της φέρουσας ικανότητας των φυσικών πόρων και του τοπίου, ενώ τα έργα δεν είναι αντίστοιχα των σχεδίων»

Πρόταση – Στοιχειοθέτηση του Δήμου Χερσονήσου: Είναι πλέον αναντίρρητα αποδεκτό από όλους τους φορείς, μελετητές, πολλές φορές και τους ίδιους τους χρήστες του χώρου –κατοίκους, επισκέπτες και τουρίστες- και εν γένει τους εμπλεκόμενους στο τουριστικό σύστημα ότι ο τουρισμός με τον τρόπο που έχει αναπτυχθεί μέχρι σήμερα (άναρχα, με χαμηλής ποιότητας τουριστικές υποδομές και ανωδομές, χωρίς την απαραίτητη τεχνογνωσία κ.λπ.), απομυζά ο ίδιος τις βάσεις της ύπαρξής του. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το πρότυπο του μαζικού τουρισμού στο οποίο στηρίζεται κυρίαρχα το βόρειο παράκτιο τμήμα της ενότητας που περιλαμβάνει το Ρ.Σ.Η. και ειδικότερα του Δήμου. Χερσονήσου έχει αγγίξει τα όριά του και για να συνεχίσει μακροπρόθεσμα να αποφέρει τις πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις του στην περιφερειακή ανάπτυξη και στη δημιουργία εισοδήματος **πρέπει να αναδιαμορφωθεί**. Επιπλέον **είναι πλέον προφανής η ελκυστικότητα των ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού** (οικοπολιτισμικός τουρισμός, οικοτουρισμός, αγρο-τουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός, θρησκευτικός κ.λπ.) καθώς η περιοχή μελέτης διαθέτει όλα τα εχέγγυα για να υποστηρίξει την ανάπτυξη πολλών τέτοιων μορφών. **Συνεπώς η προοπτική μιας Υπεύθυνης Τουριστικής Ανάπτυξης όχι μόνο δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται με το παρόν σχέδιο ως περιορισμένη αλλά ως Επιβεβλημένη.**

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι ψηφίστηκε τον Ιούνιο του 2011 η πρώτη επίσημη έκθεση για τον ευρωπαϊκό τουρισμό, μετά την ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας, στην αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ως επίσημη πολιτική της ΕΕ. Η στόχευση που προβάλλεται μέσα από αυτό το πλαίσιο πολιτικής ως αναγκαιότητα για να παραμείνει ο τουρισμός ο πλέον ανταγωνιστικός τομέας της οικονομίας είναι **όλες οι προσπάθειες των εμπλεκόμενων στο τουριστικό σύστημα να**

υπηρετούν: ένα ανταγωνιστικό, βιώσιμο, σύγχρονο και κοινωνικά υπεύθυνο τουρισμό.

Στα παραπάνω συνηγορεί, και **σε αντίθεση με την αναφορά της πρότασης του Ρ.Σ.Η. περί μείωσης της τουριστικής ζήτησης**, το γεγονός –σύμφωνα με το Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)- ότι οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις μέχρι και τον Ιούλιο του 2011 στο αεροδρόμιο Ηρακλείου έφτασαν τις 1.188.543, **σημειώνοντας μία αύξηση** σε σχέση με την αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2010 (1.038.781 αφίξεις) της τάξης του **14,42%**. Προκύπτει επομένως ότι η τουριστική ζήτηση αυξάνεται, όσο όμως η ζήτηση διευρύνεται είναι αποδεδειγμένο ότι τόσο τα άτομα γίνονται περισσότερο έμπειρα στο ταξίδι και απαιτητικοί στην επιλογή του προορισμού, γεγονός που τους οδηγεί να αναζητήσουν νέες περιοχές και νέα τουριστικά προϊόντα.

Αυτά τα καινούρια λοιπόν δεδομένα δεν μπορεί παρά να ληφθούν υπόψη στην ανάλυση των αναπτυξιακών προοπτικών της περιοχής μελέτης του Ρ.Σ.Η. ώστε στο επόμενο στάδιο να απαντήσει στις προκλήσεις που η περιοχή αντιμετωπίζει μέσω των προτάσεων του. Οι προτάσεις του Ρ.Σ.Η. δε, οφείλουν να διαπνέονται από τη βασική αρχή του Εμπλουτισμού και της Διαφοροποίησης του Τουριστικού Προϊόντος της περιοχής μελέτης και ειδικότερα του Δήμου Χερσονήσου ώστε να επιτευχθεί η πολυπόθητη χωρική και χρονική διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας η οποία μπορεί να συνεισφέρει πραγματικά στην άμβλυση των μεγάλων ποσοστων ανεργίας που χαρακτηρίζουν την εν λόγω περιοχή και καταδεικνύονται και από τη μελέτη.

Η πρόταση για το Ρ.Σ.Η. όσον αφορά τις Μεταφορές Λοιπή Τεχνική Υποδομή/Δίκτυα **αναφέρει:** *«Τοπικής εμβέλειας είναι τα υφιστάμενα επιβατικά λιμάνια στη Χερσόνησο (Λιμένας Χερσονήσου) και στα Μάλια με ελάχιστες κατασκευές των απαραίτητων υποδομών, και μελετάται και εκτελείται σταδιακά μια μαρίνα στο βόρειο θαλάσσιο μέτωπο της περιοχής μελέτης σε κατάλληλη θέση και σύμφωνα με τις προτεινόμενες χερσαίες χρήσεις γης –πλησίον δηλαδή ζώνης τουριστικής ανάπτυξης με ποιοτικά χαρακτηριστικά».*

Ο θαλάσσιος τουρισμός, όπως ορίζεται στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, είναι στενά συνδεδεμένος με τον παράκτιο τουρισμό και μπορεί κάλλιστα να αποτελέσει μια εναλλακτική μορφή τουρισμού που θα αναπτυχθεί στην περιοχή με δεδομένη επίδραση στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Δεδομένης της γειννίας της περιοχής με τη θάλασσα και του μήκους της ακτογραμμής που περιβάλλει το Δήμο Χερσονήσου οι τουριστικοί λιμένες μπορούν να αποτελέσουν τη βασική υποδομή για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού. Η ύπαρξη δε, υποδομών για τουριστική ανάπτυξη του λιμένα Μαλίων – γεγονός που αποδεικνύεται και από το ενδιαφέρον της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού για την επαναδημοπράτηση του φορέα διαχείρισης της Μαρίνας Μαλίων καθώς και η ύπαρξη μικρής ιδιωτικής μαρίνας στην περιοχή των Γουβών, και το αλιευτικό καταφύγιο Χερσονήσου μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά προς αυτή την κατεύθυνση συμπεριλαμβάνοντας και τη Νήσο ΔΙΑ σε ένα σενάριο θαλάσσιων διασυνδέσεων.

2^ο Κρίσιμο Ζήτημα: Χωρικές Ενότητες - Ενδοχώρα Χερσονήσου

Η πρόταση για το ΡΣΗ αναφέρει: «Στο χωρικό επίπεδο, επιτυγχάνεται ένας ολοκληρωμένος χωρικός σχεδιασμός στο σύνολο της έκτασης Ρ.Σ.Η. με στόχο την και πολυκεντρική ανάπτυξη του χώρου της περιοχής μελέτης. Αρχίζει η μείωση της πόλωσης στην παραλιακή οικιστική ζώνη με την ισχυροποίηση των ημιορεινών και πλέον απομακρυσμένων πεδινών ζωνών. Διακρίνονται διαφορετικές Χωρικές Ενότητες με ομοιογενή χωροταξική συμπεριφορά στη βάση άσκησης εξειδικευμένων χωρικών πολιτικών (αγροδοσικά τοπία, γεωργική γη προτεραιότητας, δάση και δασικές εκτάσεις, φυσικά τοπία, περιαστικές ζώνες, παραποτάμιες – παραρεμάτιες περιοχές, ζώνες προστασίας αρχαιολογικών χώρων και των ευρύτερων περιοχών τους, κ.ά.), αλλά και με ομοιογενή σχέση με βάση χωρικά – οικονομικά – κοινωνικά χαρακτηριστικά. Συγκεκριμένα πρόκειται για την παραθαλάσσια γραμμικής ανάπτυξης Χωρική Ενότητα με το μητροπολιτικό κέντρο με έντονα αστικοποιημένη ανάπτυξη, την περιαστική Χωρική Ενότητα , με έντονη εκτός σχεδίου δόμηση και πολλές ετερόκλητες μεταξύ τους χρήσεις γης μεταξύ των οποίων και η γεωργική γη, την ενδιάμεση Χωρική Ενότητα , όπου καταγράφονται βασικά παραγωγικές χρήσεις γης – γεωργική γη, βοσκοτόπια, μεταποιητικές δραστηριότητες, πολιτιστικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί, κλπ και τέλος

την ημιορεινή Χωρική Ενότητα όπου κυριαρχεί η γεωργική γη – βοσκοτόπια, και το φυσικό τοπίο των ορεινών όγκων – δάση , δασικές εκτάσεις με μεγάλη σε κάθε περίπτωση βιοποικιλότητα.»

Πρόταση – Στοιχειοθέτηση του Δήμου Χερσονήσου: Ο χαρακτηρισμός των Δημοτικών Ενοτήτων Χερσονήσου και Μαλίων στο σύνολο τους ως "Αστικοποιημένη Παραλιακή ΧΕ" δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική χωρική διάρθρωση της περιοχής καθώς, μπορεί διοικητικά να αποτελούν μια ενότητα, χωρικά διαφέρουν, τόσο όσον αφορά στην πραγματική χωρική τους οργάνωση όσο και στην αναπτυξιακή τους προοπτική. Η παραλιακή ζώνη των δυο Δ.Ε. χαρακτηρίζεται από έντονη τουριστική ανάπτυξη με τους μεγάλους οικισμούς του Λιμένα Χερσονήσου και των Μαλίων να αποτελούν τους πόλους ανάπτυξης της περιοχής, σε αντίθεση με την ενδοχώρα όπου συναντιώνται εκτεταμένες εκτάσεις γεωργικής γης, παραδοσιακών οικισμών και λοιπών πολιτιστικών πόρων.

Στο πλαίσιο της πρότασης του επικρατέστερου σεναρίου για το Ρ.Σ.Η. (**Σενάριο II**), επιχειρείται μια επισφαλής και συνάμα απλουστευμένη ενοποίηση χωρικών ζωνών, οι οποίες συνδέονται διοικητικά, όχι όμως και λειτουργικά. Η ενδοχώρα των Δ.Ε. Χερσονήσου και Μαλίων, συγκεντρώνει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά – πληθυσμιακά, οργάνωσης τοπικής παραγωγής, παρουσίας αγροτικών εκμεταλλεύσεων κ.λπ. – τα οποία τις κατατάσσουν στις περιοχές με σημαντική αγροτική παραγωγή, διατήρησης του οικοπολιτιστικού τους αποθέματος, ενώ παράλληλα η ανάπτυξη των παράκτιων ζωνών των Δ.Ε. που ανήκουν, δεν τις έχουν επηρεάσει σε τέτοιο βαθμό ώστε να χρῆζουν χαρακτηρισμού είτε λόγω υφιστάμενης κατάστασης είτε λόγω προοπτικών ως "Αστικοποιημένη Παραλιακή ΧΕ". Η εικόνα του υπαίθρου χώρου των περιοχών αυτών, αλλά και η σύνθεση του τοπικού παραγωγικού τους συστήματος προδίδει και αναδεικνύει μια περιοχή με έντονα παραδοσιακά στοιχεία, πλούσια και ανεκμετάλλευτα οικο-πολιτιστικά χαρακτηριστικά, αλλά και ανεπηρέαστα φυσικά οικοσυστήματα. Στα όρια των ως άνω αναφερόμενων Δ.Ε., εντοπίζονται σημαντικοί φυσικοί περιβαλλοντικοί πόροι (ζώνες NATURA 2000, Μνημεία της Φύσης, Περιοχές Φυσικού Κάλλους κ.α.), αλλά και εξίσου ευαίσθητα οικοσυστήματα.

Επιπλέον, δεδομένου ότι και η Ανάλυση του Ρ.Σ.Η. αναγνωρίζει το διακριτό χαρακτήρα των περιοχών που πολλές φορές συναποτελούν μία Δ.Ε. και βεβαίως ευρύτερες ανθρωπογεωγραφικές ενότητες να εντάσσονται στα όρια ενός δήμου, κρίνεται απαραίτητο, ακόμα και στην κλίμακα που αφορά η μελέτη ενός Ρ.Σ., η διαμόρφωση της χωρικής δομής να προσδιοριστεί στη βάση σαφώς ορισμένων χωρικών-οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων. Στην περίπτωση που επιλεγεί από το Ρ.Σ.Η. η πρόταση για τη χωροταξική οργάνωση να δομηθεί σε χωρικές ενότητες που ταυτίζονται με τις διοικητικές τότε είναι απολύτως αντιληπτό πως δεν μπορεί να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη σε ένα χωρικό σχέδιο η διάκριση των χωρικών ενοτήτων σε Αστικοποιημένη Παραλιακή Χ.Ε., Ενδιάμεση Χ.Ε. και Ημιορεινή- Γεωργική Χ.Ε..

Η πρόταση του Δήμου Χερσονήσου συντίθεται από δύο εναλλακτικές:

- 1) την αναπροσαρμογή των ορίων της κάθε χωρικής ενότητας με κριτήρια, όπως προαναφέρθηκε, αφενός της υφιστάμενης χωρικής οργάνωσης και αφετέρου των προοπτικών της, όπου συγκεκριμένα για το Δήμο Χερσονήσου προτείνεται ο διαχωρισμός της αγροτικής ενδοχώρας των Δ.Ε. Μαλίων και Χερσονήσου από το παράκτιο μέτωπό τους. Η πρόταση αυτή περιλαμβάνει σαφή διαχωρισμό της ανεπτυγμένης τουριστικά περιοχής του Δήμου από αυτήν που βασίζεται κυρίως σε άλλους παραγωγικούς τομείς και εκτιμάται ως περιοχή με περιθώρια ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- 2) Η δεύτερη εναλλακτική πρόταση αφορά στη δημιουργία νέων χωρικών ενοτήτων. Αυτές για παράδειγμα μπορεί να διαμορφωθούν στη βάση των αξόνων ανάπτυξης (π.χ. Β.Ο.Α.Κ.) ή/και να ταυτίζονται με τις θεματικές κατηγορίες χώρου (αστικός, αγροτικός, παράκτιος, ορεινός και νησιωτικός).

3^ο Κρίσιμο Ζήτημα: Ανάδειξη χωρικών επιπτώσεων φράγματος Αποσελέμη

Με βάση τις αρχές εκπόνησης των Ρ.Σ. όπως αυτές ρητά προσδιορίζονται στην ΥΑ 44357/2005 (ΦΕΚ Β 1502/ 1-11-2005) κατά την εκπόνηση του Ρ.Σ. επιβάλλεται: «... 6.3 η απόδοση ιδιαίτερης σημασίας στα προγράμματα των μεγάλων έργων υποδομής που βρίσκονται σε εξέλιξη ή σε έργα υποδομών που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν. Διότι αυτά επηρεάζουν τη δομή, τη διάρθρωση και τη γενικότερη εξέλιξη της περιοχής κάθε

σημαντικού αστικού κέντρου, και, για αυτό πρέπει να ενσωματωθούν στη διαδικασία σχεδιασμού, στο σύστημα χρήσεων γης και γενικότερα στη χωροταξική λειτουργία της περιοχής που καλύπτει το Ρ.Σ.».

Από την ανάλυση της Α΄ Φάσης εκπόνησης του Ρ.Σ.Η. και ειδικότερα στην ενότητα Α-II, αλλά και σε όλο το εύρος της ανάλυσης των επιμέρους ενοτήτων, προκύπτει μια ελλιπής αναφορά σε ένα από τα σημαντικότερα τεχνικό-περιβαλλοντικά έργα, που αυτή τη στιγμή εκτελείται στο Ν. Ηρακλείου και λαμβάνει χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής και το ΠΔΕ.

Το φράγμα του Αποσελέμη, βρίσκεται χωροθετημένο στην «καρδιά» της ενδοχώρας της Δ. Ε. Χερσονήσου (στην περιοχή «Λαγκάδα»), προσδιορίζοντας εκ νέου το αναπτυξιακό προφίλ της υπο-περιοχής αυτής, προκαλώντας αξιοσημείωτες περιβαλλοντικές και μορφολογικές αλλαγές στην περιοχή, στις χαράξεις οδικών αξόνων (σύνδεση Ηρακλείου με Οροπέδιο Λασιθίου), στην αλλαγή του παραγωγικού ιστού της περιοχής, αλλά και τη γενικότερη δυναμική της ενδοχώρας. Το έργο αυτό βρίσκεται σε προχωρημένο κατασκευαστικό στάδιο και η σημασία του ξεπερνά τα στενά όρια του Δήμου Χερσονήσου, καλύπτοντας ανάγκες υδροδότησης των πόλεων του Ηρακλείου και του Αγίου Νικολάου, καθώς και αρδευτικές ανάγκες της ευρύτερης περιοχής. Η ολοκλήρωση του σημαντικού αυτού έργου, αναμένεται να οδηγήσει στην υιοθέτηση ενός διαφορετικού μοντέλου ανάπτυξης της περιοχής, που παρά τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις προστασίας της ποιότητας των υδάτων, αναμένεται να συγκεντρώσει ειδικό επιστημονικό ή/ και τουριστικό ενδιαφέρον, προκαλώντας έτσι πιέσεις ή συγκρούσεις χρήσεων γης από τις χωροθετήσεις δραστηριοτήτων.

Με την ολοκλήρωση του έργου αυτού, το δομημένο περιβάλλον (Ποταμιές, Αβδού, Γωνιές, Κερά) αλλά και το φυσικό, ως σύνολο συνιστούν ή δύναται να συστήσουν ένα ιδιαίτερο περιβαλλοντικό-πολιτιστικό σύμπλεγμα με προοπτικές ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού με έμφαση το υδάτινο στοιχείο, το οποίο αναμένεται να επηρεάσει τη σημερινή εικόνα της περιοχής και να διαμορφώσει «Τοπίο» (υπό την έννοια του Ν. 3827/2010) με ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά.

Η πρόταση του Δήμου Χερσονήσου, αναφορικά με το έργο του Φράγματος Αποσελέμη, συνίσταται στην ανάγκη ανάδειξης – μέσα και από το Ρ.Σ.Η. - των χωρικών και οικονομικών επιπτώσεων του έργου αυτού, σε άμεση συσχέτιση και με την ανάγκη προστασίας του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της εγγύς περιοχής του φράγματος. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, το έργο αυτό καθόρισε, καθορίζει και με την ολοκλήρωση του θα συνεχίζει να καθορίζει τη δυναμική της περιοχής, αλλά και το αναπτυξιακό πρότυπο συνολικά της περιοχής της Ανατολικής Πεδιάδας. Το Ρ.Σ.Η. οφείλει να δώσει κατευθύνσεις σε σχέση με την εξέλιξη της περιοχής και να προβλέψει, σε μεγάλο βαθμό, τις τάσεις οικιστικής ανάπτυξης, αλλά και διάχυσης της τουριστικής ανάπτυξης στο εσωτερικό (ημιορεινό ή/ και ορεινό τμήμα της Δ.Ε. Χερσονήσου). Ο κύρια υδροδοτικός χαρακτήρας του φράγματος, από μόνο του ως στοιχείο, προσδιορίζει τη σημασία του έργου, ο χαρακτήρας του οποίου πρέπει να σηματοδοτείται ως υπερτοπικός και το ζήτημα της προστασίας και διασφάλισης της ποιότητας των υδάτων να αποτελεί κυρίαρχο ζητούμενο. Ο καθορισμός, λοιπόν, ζωνών προστασίας ή/ και ειδικών περιορισμών στην ανάπτυξη οχλουσών ή ρυπογόνων δραστηριοτήτων εντός ή πέριξ της λεκάνης απορροής, καθίσταται αναγκαίος.

Συμπληρωματικά της παραπάνω πρότασης, ο Δήμος Χερσονήσου, μέσω αναπτυξιακών μελετών, αλλά και του Επιχειρησιακού του σχεδιασμού, δρομολογεί και ειδικότερα στοχοθετεί για την περιοχή αυτή ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάδειξης του οικοπολιτιστικού χαρακτήρα της περιοχής, επιχειρώντας και προγραμματίζοντας παρεμβάσεις/ δράσεις/ έργα για τη βιώσιμη «πράσινη» ανάπτυξης της περιοχής, ολοκληρώνοντας έτσι το προσφερόμενο τουριστικό σύστημα της περιοχής. Η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και η εν γένει ενίσχυση των ροών τουριστικής ζήτησης του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού αποθέματος της ενδοχώρας, αποτελεί κρίσιμο ζήτημα ανάπτυξης για το Δήμο Χερσονήσου.

4^ο Κρίσιμο Ζήτημα: Αξιοποίηση έκτασης της Πρώην Αμερικάνικης Βάσης Γουρνών (Π.Α.Β.Γ.)

Η πρόταση για το ΡΣΗ αναφέρει:

«Στο πλαίσιο της προώθησης μεγάλων επενδύσεων εκ μέρους του δημοσίου, εντάσσονται σε προγράμματα οι αξιοποιήσιμες διαθέσιμες δημόσιες και δημοτικής γης, όπως π.χ. η πρώην Αμερικανική Βάση στις Γούρνες με προώθηση μοναδιαίων χωροθετήσεων, παράλληλα με τις τοπικής εμβέλειας υποδομές που προβλέφθηκαν από το ΓΠΣ, πολιτιστικών και επιχειρηματικών υποδομών μητροπολιτικής, ή/και διαπεριφερειακής εμβέλειας, η έκταση του Δήμου Τυλίσσου και τα Λινοπεράματα.»

«Προωθούνται παρεμβάσεις σε δημόσια – ιδιωτική γη (π.χ. στρατόπεδα Αλικαρνασσού, Γούρνες, ΑΗΣ ΕΗ στα Λινοπεράματα, στο Δήμο Τυλίσσου) με ενεργοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων, στις οποίες βασικός άξονας είναι η βιώσιμη ανάπτυξη»

«Για την υποστήριξη των προσπαθειών ανάπτυξης, στο χωρικό επίπεδο, προωθούνται μεγάλες στρατηγικού χαρακτήρα παρεμβάσεις και αναπλάσεις, με αξιοποίηση αδόμητης και μεγάλης κλίμακας δημόσιας – ιδιωτικής γης, με διεθνείς διαγωνισμούς και δημόσια – ιδιωτική χρηματοδότηση, μέσα από τις οποίες δημιουργούνται νέες παραγωγικές και πολιτιστικές υποδομές μητροπολιτικού ενδιαφέροντος με προσέλκυση νέων επενδύσεων»

Πρόταση – Στοιχειοθέτηση του Δήμου Χερσονήσου: Οι παραπάνω προτάσεις του Ρ.Σ.Η. αφορούν και εστιάζουν σε μεγάλο βαθμό στον τρόπο και το ρόλο της δημόσιας έκτασης των 738 στρ. της πρώην Αμερικανικής βάσης των Γουρνών (Π.Α.Β.Γ.), η οποία έκταση αποτελεί μια από τις κυριότερες δημόσιες – ελεύθερες εκτάσεις της περιοχής του Ρ.Σ.Η. Ο κοινόχρηστος χαρακτήρας της έκτασης αυτής αποτελεί αίτημα των τοπικών κοινωνιών και συγκριτικό πλεονέκτημα ενδογενούς τοπικής ανάπτυξης για το Δήμο Χερσονήσου.

Με βάση το προσφάτως εγκεκριμένο ΣΧΟΟΑΠ (ΦΕΚ 60/ ΑΑΠ/ 2010) του Δήμου Γουβών, η περιοχή προτείνεται να μετατραπεί σε πολιτιστικό – παιδαγωγικό πνεύμονα υπερτοπικής σημασίας.

Οι ερευνητικές-εκπαιδευτικές υποδομές της έκτασης λειτουργούν και ως πόλος έλξης χιλιάδων επισκεπτών, όπου λόγω και της κομβικότητας της θέσης τους σε σχέση με τις τουριστικές αναπτύξεις του Δήμου Χερσονήσου, επιτυγχάνεται σημαντικά ο στόχος του εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος του – κατά τα αλλά – κορεσμένου «μαζικού» τουριστικού προτύπου της παράκτιας ζώνης.

Ο Δήμος θεωρεί ότι η επιλογή των χρήσεων πρέπει να είναι αντικείμενο της τοπικής πρωτοβουλίας και πρέπει να είναι συμβατές με τον χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής, αλλά και του συγκεκριμένου χώρου. Το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., ο «Θαλασόκοσμος», το Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Κρήτης, αλλά και διοικητικές λειτουργίες (στέγαση υπηρεσιών Δήμου Χερσονήσου, σχολικά διδακτήρια) αποτελούν χρήσεις που δείχνουν και εδραιώνουν την τοπική βούληση για αξιοποίηση της έκτασης με κοινωφελή κριτήρια για την χωροθέτηση χρήσεων αναψυχής και πολιτιστικών δομών τοπικής σημασίας.

Ο στρατηγικός χαρακτήρας της αξιοποίησης της Π.Α.Β.Γ., είναι επιδίωξη για τη λειτουργική ολοκλήρωση του χώρου και απόδοσής του στην τοπική κοινωνία. Παράλληλα, η αξιοποίηση και λειτουργική ενοποίηση του παράκτιου μετώπου της πρώην βάσης, με τη Νήσο ΔΙΑ, αναμένεται να προσδώσει χαρακτήρα ολοκληρωμένης προσέγγισης στην αξιοποίηση και σύνδεση περιβάλλοντος και πολιτισμού/ αναψυχής με στόχο τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής. Η διοικητική υπαγωγή και των δύο αυτών χωρικών ζωνών, στον Καλλικρατικό Δήμο Χερσονήσου, αλλά και η σύνδεσή τους με το υδάτινο στοιχείο, προσφέρουν ευκαιρίες ανάπτυξης ενάλιων και χερσαίων δραστηριοτήτων με έμφαση στο περιβαλλοντικό χαρακτήρα και σημασία της περιοχής.

Η προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων και πόρων για την αξιοποίηση της έκτασης – δεδομένης και της δημοσιονομικής στενότητας ή/ και αδυναμίας – αποτελεί πιθανή επιλογή, ωστόσο η πρωτοβουλία μπορεί και πρέπει να ανήκει στους Ο.Τ.Α. που εξυπηρετούνται από την έκταση αυτή. Η δημόσια έκταση της Π.Α.Β.Γ., στο σύνολό της, διαθέτει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά ώστε να αποτελέσει θύλακα ανάπτυξης και συγκέντρωσης υπερτοπικών λειτουργιών κοινωφελούς χαρακτήρα και πληροί σε μεγάλο βαθμό τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης ολοκληρωμένων παρεμβάσεων της προσέγγισης του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA. Οι χρηματοδοτήσεις τύπου Jessica θα αποτελούν – με βάση και τις μέχρι τώρα ανακοινώσεις της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής της ΕΕ, αλλά και της «Στρατηγικής 2020» για την Ευρώπη – τον κανόνα στην κατανομή κοινοτικών πόρων. Η μόχλευση ιδιωτικών πόρων και η χρηματοδοτική

ανατροφοδότηση των έργων, μέσω της δημιουργίας ταμείων αστικών παρεμβάσεων θα αποτελούν βασικά εργαλεία της επόμενης προγραμματικής περιόδου. (Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)

5^ο Κρίσιμο Ζήτημα: Δίκτυο Πολιτιστικών Πόρων

Η πρόταση για το ΡΣΗ αναφέρει: *«Οργανώνεται ο πολιτιστικός τουρισμός με επίκεντρο την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων – Ηράκλειο , Κνωσσό. Λόγω οικονομικών προβλημάτων και έλλειψη δημόσιων πόρων δεν περιλαμβάνονται στον προγραμματισμό – σχεδιασμό – υλοποίηση οι Φαιστός – Γόρτυνα, έστω και αν έχουν συμπεριληφθεί ως περιοχές στο όριο ΡΣΗ»*

Πρόταση – Στοιχειοθέτηση του Δήμου Χερσονήσου: Στην πρόταση αυτή του Ρ.Σ.Η. η διαφορετική θέση που καταθέτουμε προκύπτει μέσα από μια διαφορετική προσέγγιση της αναπτυξιακής διαδικασίας του πολιτιστικού τουρισμού. Δεν πιστεύουμε ότι μπορεί να υποστηριχθεί μια νέα ομάδα τουριστικών προϊόντων με κυρίαρχα κίνητρα τον πολιτισμό, τη θρησκεία, την επιστήμη κ.λπ. ακόμα και συμπληρωματικά με το δεσπόζον κίνητρο του τουρίστα της περιοχής μελέτης που είναι η θάλασσα αν αυτή δεν προϋποθέτει:

- ισχυρή πρωτογενή τουριστική προσφορά, δηλαδή ευρεία γκάμα πολιτιστικών πόρων οι οποίοι αποτελούν κίνητρο επίσκεψης όπως είναι οι αρχαιολογικοί χώροι, οι παραδοσιακοί οικισμοί, τα μνημεία αλλά και υλικά και άυλα χαρακτηριστικά της τοπικής παράδοσης κ.λπ.
- την ένταξη τους σε τουριστικά δίκτυα και
- την ενσωμάτωσή τους στο τουριστικό προϊόν.

Αυτή η κατεύθυνση είναι σύμφωνη μάλιστα και με το εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης, το οποίο προωθεί τη δημιουργία δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Όταν μάλιστα η περιοχή μελέτης βρίθει πολιτιστικών πόρων (ειδικότερα στο Δήμο. Χερσονήσου συναντάμε παραδοσιακούς οικισμούς όπως το Πισκοπιανό, το Κουτουλουφάρι, η Χερσόνησος, το Καινούργιο Χωριό, αλλά και σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους π.χ. των Μαλίων) ο σχεδιασμός του Ρ.Σ.Η. δεν μπορεί να αγνοήσει ή να θέσει στο περιθώριο ορισμένους από αυτούς αλλά να προτείνει στο

πλαίσιο του αντικειμένου του μια προσέγγιση σχεδιασμού στον τουριστικό προορισμό. Σε αυτό λοιπόν που αναφέρει και η μελέτη του Ρ.Σ.Η., με το δεδομένο ότι η πολιτιστική φυσιογνωμία της περιοχής θεωρείται ένα ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα, η πληρέστερη ανάδειξη του οποίου αναμένεται να συντελέσει στην παραπέρα προβολή - αξιοποίηση του διεθνούς και εθνικού της ρόλου, πρέπει να προστεθεί ότι προς το σκοπό αυτό απαιτείται η ένταξή της σε ένα ολοκληρωμένο θεματικά αλλά και χωρικά τουριστικό προϊόν.

Επιπρόσθετα, είναι κρίσιμο να υπερθεματιστούν οι δυνατότητες που παρέχει η ανάπτυξη αυτής της ειδικής- εναλλακτικής μορφής τουρισμού δεδομένου ότι ο πολιτιστικός τουρισμός μπορεί αναπτυχθεί σε οποιαδήποτε κατηγορία χώρου –σε αστικό και εξωαστικό περιβάλλον, στον ορεινό αλλά και στον παράκτιο και στον αγροτικό χώρο.

6° Κρίσιμο Ζήτημα – Δημογραφική ανάλυση

Επειδή είναι κρίσιμη η διαπίστωση των νέων τάσεων στα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης, και αυτό επισημαίνεται και από τις προδιαγραφές εκπόνησης των Ρ. Σ., δεδομένου ότι η διερεύνηση του πληθυσμού και των προοπτικών του υπεισέρχεται σαν βασική προϋπόθεση στη μελέτη της κοινωνικοοικονομικής διαδικασίας και του σχεδιασμού της και επακόλουθα στην προσέγγιση της οικιστικής οργάνωσης που είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την κοινωνία και την οικονομία, επισημαίνονται οι παρακάτω παρατηρήσεις.

Για την πληθυσμιακή ανάλυση η μελέτη του Ρ.Σ.Η. στηρίχθηκε στα στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. του πραγματικού πληθυσμού για τα έτη 1971, 1981, 1991 και 2001 και για την εκτίμηση του πληθυσμού του 2011, τόσο στις επιτόπιες εκτιμήσεις υπηρεσιακών παραγόντων και των Δημάρχων οι οποίες αφορούν τις έδρες του Δήμου, κάποιες ζώνες του Δήμου, ή και κάποιους διακριτούς οικισμούς (ερωτηματολόγια), όσο και στις προβολές πληθυσμού ανά Δήμο και σε σύνολο περιοχής μελέτης για το έτος 2011, στη βάση ειδικής μεθόδου.

Πρόταση – Στοιχειοθέτηση του Δήμου Χερσονήσου: Δεδομένης της δυναμικής που εμφανίζει η περιοχή μελέτης στον τομέα του τουρισμού και του παραθερισμού στο σύνολό της και αναμφισβήτητα του τουριστικού χαρακτήρα των Δήμων που περιλαμβάνουν το βόρειο παραλιακό κομμάτι, ο πληθυσμός τις περιόδους αιχμής σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι συγκρίσιμος με τον πραγματικό πληθυσμό (δηλαδή του αριθμού των ατόμων που βρέθηκαν παρόντα κατά την ημέρα αναφοράς της Απογραφής που συνήθως πραγματοποιείται την περίοδο Μαρτίου- Μαΐου).

Συνεπώς, η πληθυσμιακή ανάλυση αλλά και η εκτίμηση του πληθυσμού στο έτος 2011 θα πρέπει να περιλαμβάνει, λόγω ακριβώς των ιδιαιτεροτήτων της περιοχής, αφενός την περιγραφή για τον μόνιμο και αφετέρου τουλάχιστον για τους Δήμους με τουριστική ή/και παραθεριστική κίνηση την ανάλυση και εκτίμηση των μεγεθών για τον εποχιακό πληθυσμό. Κρίνεται σημαντικό να παρουσιαστεί όχι μόνο η μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού την περίοδο 1971-2011, αλλά για να αναδυθούν οι δυναμικές και πως αυτές αντανακλώνται στο χώρο πρέπει να περιγραφούν και οι αντίστοιχες μεταβολές του παραθεριστικού και τουριστικού πληθυσμού, οι οποίες διαμορφώνουν την χωρική οργάνωση κάθε ενότητας. Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο παραθερισμός είναι μία μορφή τουρισμού, πολλές φορές ανταγωνιστική της τουριστικής δραστηριότητας καθώς και οι δύο χρησιμοποιούν τους ίδιους πόρους για αντίστοιχη αξιοποίηση και οργάνωση. Σε διαφορετική περίπτωση, είναι βέβαιο ότι δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα που να συμβάλουν αποφασιστικά στις κατευθύνσεις που πρέπει να δοθούν στο επόμενο στάδιο της μελέτης για την οργάνωση και ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και εξωαστικού χώρου του Δήμου Χερσονήσου.

7^ο Κρίσιμο Ζήτημα – Ενοποίηση Οικοδομικών Συνεταιρισμών

Η πρόταση για το ΡΣΗ αναφέρει: *«ΠΕΡΠΟ και Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί προωθούνται ληλογισμένα σε αντιστάθμισμα του περιβαλλοντικού μέτρου της περιστολής της δόμησης εκτός σχεδίου με βάση τις ανάλογες διατάξεις.. Προτείνεται να επιχειρηθεί από το νέο ΓΠΣ του Καλλικράτειου Δήμου Χερσονήσου η ελάχιστη δυνατή χωρική ενοποίηση των πολεοδομούμενων Οικοδομικών συνεταιρισμών μεταξύ τους και μέχρι το ΒΟΑΚ και τη*

δομημένη παραλιακή ζώνη με νέες μικρής έκτασης εντάξεις και εξίσου κατά το δυνατόν μικρές ζώνες με εκτός σχεδίου δόμηση»

Πρόταση – Στοιχειοθέτηση του Δήμου Χερσονήσου: Λαμβάνοντας υπόψη τη θέση των Οικοδομικών Συνεταιρισμών που ανήκουν στο Δήμο Χερσονήσου, η ενοποίησή τους, σαν γενική κατεύθυνση του Ρ.Σ.Η., κρίνεται αδύνατη καθώς βάσει του ήδη θεσμοθετημένου ΣΧΟΟΑΠ Γουβών, όπου και βρίσκεται ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών, αφενός μεν δεν υπάρχει η απαραίτητη συνεκτικότητα, αφετέρου δε, καθορίζονται ζώνες, όπως είναι οι περιοχές ελέγχου περιαστικής αγροτικής γης και οι περιοχές ελέγχου-προστασίας φυσικού τοπίου, που καθιστούν την ενοποίησή τους κίνδυνο για την προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου. Εξάλλου, οι περισσότεροι των υφιστάμενων Οικοδομικών Συνεταιρισμών καλύπτουν ανάγκες παραθεριστικής κατοικίας και όχι κύριας κατοικίας. Αυτός είναι ένας πρόσθετος λόγος που κρίνεται επιβεβλημένη η εκτίμηση όχι μόνο του μόνιμου πληθυσμού αλλά και του παραθεριστικού στην περιοχή μελέτης.

Πρέπει να καταστεί σαφές μέσα από τη μελέτη του Ρ.Σ.Η. ότι οι άλογες επεκτάσεις στον εξωαστικό χώρο “κοστίζουν” σε πόρους (φυσικούς και ανθρωπογενείς) και ουσιαστικά απειλούν την υλική βάση της ανάπτυξης της περιοχής. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, επίσης, να τονιστεί το γεγονός ότι η “μετάλλαξη” των Οικοδομικών Συνεταιρισμών της περιοχής από παραθεριστικούς σε οικισμούς α’ κατοικίας, δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες για υποδομές και λοιπές εξυπηρετήσεις –που δεν απαιτούνται σε ένα παραθεριστικό οικισμό-, οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί από τις πολεοδομικές μελέτες δημιουργώντας σειρά ζητημάτων προς επίλυση για την περιοχή. Επίσης, λόγω της “αστικοποίησης” των περιοχών αυτών, και της κατασκευής κύριων και όχι παραθεριστικών κατοικιών, έχουν παρατηρηθεί υπερβάσεις στους όρους δόμησης καθώς αυξάνονται οι στεγαστικές ανάγκες, με αποτέλεσμα την αύξηση της πυκνότητας του πληθυσμού και τη μείωση των ελεύθερων-κοινόχρηστων χώρων που αντιστοιχούν σε κάθε κάτοικο. Η ενοποίηση των οικοδομικών συνεταιρισμών, καθώς και η ενδεχόμενη δημιουργία νέων περιοχών ιδιωτικής πολεοδόμησης, θα αυξήσει σημαντικά τα προαναφερθέντα μεταφέροντας τα ζητήματα ενός αστικού χώρου σε μια περιοχή καθαρά παραθεριστικής κατοικίας.

Σε κάθε περίπτωση οι οποιεσδήποτε χωροταξικές ρυθμίσεις που αφορούν του Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς και εμφανίζονται επιβεβλημένες με την παρούσα δυναμική θα γίνουν με βάση τη μελλοντική χωροταξική και οικιστική άρθρωση που θα προτείνει το επικείμενο Γ.Π.Σ. του Καλλικρατικού Δήμου Χερσονήσου.

Με δεδομένα τα παραπάνω ζητήματα που ο Δήμος Χερσονήσου θέτει προς συζήτηση συνοψίζοντας προτείνεται ότι:

- η αξιοποίηση της δημόσιας έκτασης της Π.Α.Β.Γ.
- η ολοκλήρωση του Β.Ο.Α.Κ. (κατασκευή ισόπεδων & ανισόπεδων κόμβων-διπλού κλάδου στο τμήμα Γούρνες- Χερσόνησος),
- η υλοποίηση του νέου Διεθνή Αερολιμένα Καστελίου και της οδικής σύνδεσης του με το Δήμο Χερσονήσου και τον Β.Ο.Α.Κ.,
- η διερεύνηση σύνδεσης του Δήμου Χερσονήσου με το Δήμο Ηρακλείου με μέσα σταθερής τροχιάς
- η χωροθέτηση νέου τουριστικού λιμένα στην παράκτια ζώνη του Δήμου Χερσονήσου,
- η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται στη χωρική ενότητα του Δήμου με την προοπτική ένταξης του σε τουριστικά δίκτυα και εμπλουτισμού του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος,
- η έγκριση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΕΠΜ) υδροβιότοπου Αποσελέμη,
- και η εκπόνηση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΕΠΜ) για τη Νήσο Δία, αποτελούν αναγκαίες επιλογές ανάπτυξης του Δήμου Χερσονήσου. .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΣΧΕΔΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ
Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών

Αριθμ. Απόφασης 169/2011

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το πρακτικό 10/ 10.5.2011 της τακτικής συνεδρίασης του Δημ. Συμβουλίου

Θέμα: «Διατύπωση βιώσιμης πρότασης για την ανάπτυξη της Π.Α.Β Γουρνών»

Στις Γούρνες σήμερα την 10η Μαΐου 2011, ημέρα Τρίτη και ώρα 15:00 το Δημοτικό Συμβούλιο συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα του Δήμου (στην αίθουσα συνεδρίων του Δ.Ε.Κ.Κ), ύστερα από τη με αριθμ. πρωτ. 10654/6-5-2011 πρόσκληση του προέδρου που δημοσιεύθηκε και επιδόθηκε με αποδεικτικό στους δημοτικούς συμβούλους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν.3852/2010.

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης ο πρόεδρος διαπίστωσε ότι από τα 27 μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, 8 Προέδρων Δημοτικών/Τοπικών Κοινοτήτων και 4 Προέδρων Τοπικών Συμβουλίων Νέων, ήταν:

Α.ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ

Παρόντες Δημοτικοί Σύμβουλοι

1. Δανελάκης Γεώργιος, Πρόεδρος	21 Μπελιβάνης Νικόλαος, Μέλος ΔΣ
2. Φιλιππάκης Κων/νος, Αντιδήμαρχος	22 Χατζάκης Ευάγγελος, Μέλος ΔΣ
3. Μαστοράκης Ιωάννης, Αντιδήμαρχος	23 Καλαϊτζάκης Εμμανουήλ, Μέλος ΔΣ
4. Χειρακάκης Γεώργιος, Αντιδήμαρχος	24 Μουντράκης Ιωάννης, Μέλος ΔΣ
5. Κατσαμποξάκης Σπυρίδων, Αντιδήμαρχος	25 Λουλουδάκης Απόστολος, Μέλος ΔΣ
6. Μακράκης Γεώργιος, Αντιδήμαρχος	26 Ασσαριώτη Ειρήνη-Μαρία, Μέλος ΔΣ
7. Ανυφαντάκης Εμμανουήλ, Αναπρόεδρος Δ.Σ.	27 Χατζηπαναγιώτης Αντώνιος, Μέλος ΔΣ
8. Λουράκη-Ψοφογιαννάκη Μαρία Γραμματέας Δ.Σ.	
9. Μεραμβελιωτάκης Γεώργιος, Μέλος Δ.Σ.	
10. Ζερβάκη Ιωάννα, Μέλος Δ.Σ.	
11. Βασιλάκης Μιχαήλ, Μέλος Δ.Σ.	
12. Πλευράκης Εμμανουήλ, Μέλος Δ.Σ.	
13. Διαμαντάκης Εμμανουήλ, Μέλος Δ.Σ.	
14. Σταυρουλάκης Νικόλαος, Μέλος Δ.Σ.	
15. Ζαχαριουδάκης Ιωάννης, Μέλος Δ.Σ.	
16. Βουράκης Ιωάννης, Μέλος Δ.Σ.	
17. Σέγκος Ιωάννης, Μέλος Δ.Σ.	
18. Μπαγουράκης Γεώργιος, Μέλος Δ.Σ.	
19. Φανουράκης Ζαχαρίας, Μέλος Δ.Σ.	
20. Αργυράκης Νικόλαος, Μέλος Δ.Σ.	

Απόντες Δημοτικοί Σύμβουλοι

Ουδείς

Β. ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ / ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Παρόντες	Απόντες
1. Περβολαράκης Εμμανουήλ	Ανώπολης
2. Αναγνωστάκης Εμμανουήλ	Γουβών
3. Βουρλιωτάκης Νικόλαος	Ελαίας
4. Μαυροφοράκης Ιωάννης	Κάτω Βάθειας
5. Μεθυμάκης Γεώργιος	Επάνω Βάθειας
6. Σταυρακάκης Γεώργιος	Κόξαρης
7. Αμανάκης Στυλιανός	Καλού Χωριού
8. Μαγκαφουράκης Εμμανουήλ	Χαρασού

Γ. ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΝΕΩΝ

Παρόντες
Ουδείς

Απόντες

1. Μιχελικάκης Ιωάννης, Χερσονήσου
  2. Κατσούλης Αριστόδημος, Μαλίων
  3. Κουνενός Αντώνης, Γουβών
  4. Κτιστάκης Ιωάννης, Επισκοπής
- Οι οποίοι δεν προσήλθαν, αν και προσκλήθηκαν νόμιμα με την αρ. πρωτ. 10654/6-5-2011 πρόσκληση του Προέδρου

Ο Δήμαρχος κ. Ζαχαρίας Δοξαστάκης προσκλήθηκε νόμιμα και παρίσταται στη συνεδρίαση.

Στη συνεδρίαση παρευρέθηκαν: Ο κ. Κουκιαδάκης Ευριπίδης Αντιπεριφερειάρχης, Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης, ο κ. Ινιωτάκης Πέτρος, Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος-Τμήμα Ανατολικής Κρήτης, ο κ. Θέμης Μαγκανάς, Γενικός Διευθυντής ΟΑΝΑΚ, ο κ. Δρακουλάκης Ιωάννης Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας «ΕΙΡΗΝΗ ΑΕ», ο κ. Αλιφιεράκης Εμμανουήλ Διευθύνων Σύμβουλος του Δ.Ε.Κ.Κ, ο κ. Ντούνας Κων/νος εκπρόσωπος του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.

Επίσης στη συνεδρίαση παρευρέθηκε αντιπροσωπεία της «Κίνησης πολιτών για την κοινωνία & το Περιβάλλον» δια των εκπροσώπων τους, κ. Χαλκιαδάκη Γεώργιο και κας Δρόσου Ζαχαρένιας. καθώς και αντιπροσωπεία της επιτροπής αγώνα για τη Βάση Γουρνών, με επικεφαλής τον κ. Σουλιωτάκη Δημήτρη.

Παρευρίσκεται επίσης στη συνεδρίαση και η κ. Ζαρωνάκη Ελένη, υπάλληλος του Δήμου, για την τήρηση των πρακτικών.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία – καθώς από το σύνολο 27 μελών παρόντα ήταν 27 μέλη – ο πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και εισηγήθηκε ως κατωτέρω τα θέματα της ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 1^ο: «Διατύπωση βιώσιμης πρότασης για την ανάπτυξη της Π.Α.Β Γουρνών»**Αριθμός Απόφασης 169/2011**

Για το παραπάνω θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Δήμαρχος είπε:
Με το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7-6-2010) `Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης` και συγκεκριμένα με το άρθρο 1.17 συνεστήθη ο Δήμος Χερσονήσου, αποτελούμενος από τους δήμους α. Χερσονήσου, β. Γουβών, γ. Μαλίων και δ. Επισκοπής οι οποίοι καταργούνται.

Ο Δήμος Χερσονήσου είναι ένας από τους 325 Δήμους της Χώρας με πληθυσμό 25.003 κατοίκους (ΕΣΥΕ 2001), έκταση 271,58 τ. χιλιόμετρα και έδρα τον οικισμό Γουρνών της Δημοτικής Κοινότητας Ανώπολης.

Η φυσιογνωμία της αναπτυξιακής ενότητας του ενιαίου πλέον δήμου Χερσονήσου παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και δυναμική δεδομένης της θέσης του κατά μήκος του άξονα Ηρακλείου-Αγίου Νικολάου, του πιο δυναμικού της Κρήτης και ενός από τους πλέον δυναμικούς της Ελλάδας.

Το συγκρότημα της πρώην Αμερικανικής Βάσης Γουρνών, στο οποίο όπως προαναφέραμε έχει ορισθεί η έδρα του νέου Δήμου Χερσονήσου, είναι ανεπτυγμένο σε έκταση 738 στρεμμάτων στο βόρειο τμήμα της νήσου Κρήτης στο Νομό Ηρακλείου, 16 περίπου χιλιόμετρα ανατολικά της πόλης του Ηρακλείου. Παράλληλα και συμπληρωματικά εκτός από το βασικό χώρο (των 738 στρεμμάτων), έχουν αναπτυχθεί και βοηθητικές εγκαταστάσεις στο όρος ΕΔΕΡΙ (κεραίες τηλεπικοινωνιών), στον πρώην Δήμο Μαλίων όπου βρίσκονται τα αντλιοστάσια νερού και δύο γεωτρήσεις, όπως επίσης και στην περιοχή Κοκκίνη το Χάνι, όπου υπήρχε μικρό οίκημα σε περιφραγμένο χώρο. Το σύνολο των βοηθητικών εγκαταστάσεων, βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Χερσονήσου.

Η πρώτη εγκατάσταση του Αμερικανικού κλιμακίου έγινε μετά την υπογραφή διμερούς διακρατικής συμφωνίας από την Ελληνική και Αμερικανική Κυβέρνηση που μέρος της ήταν η παραχώρηση κατά χρήση από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου στην Αμερικανική πλευρά, έκτασης, τον Οκτώβριο του 1954. Η απόκτηση της έκτασης των 738 στρεμμάτων έγινε με διαδοχικές κανονιστικές πράξεις αναγκαστικών απαλλοτριώσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου τη χρονική περίοδο 1954-1960.

Στις 12/3/1993 ανακοινώθηκε το κλείσιμο της Αμερικανικής Βάσης Γουρνών και την 1^η Ιουλίου του ίδιου έτους έκλεισε οριστικά η Αμερικανική Βάση. Με την Φ.550/767125/25.11.1995 απόφαση του ΥΕΘΑ κ. Αρσένη Γεράσιμου, ανατέθηκε στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (στο εξής ΚΕΔ) η διαχείριση της έκτασης, προκειμένου να παραχωρηθεί κατά χρήση στους τοπικούς φορείς για να την αξιοποιήσουν προς όφελος των κατοίκων του Νομού Ηρακλείου.

Σε κομβικό σημείο του Δήμου Χερσονήσου βρίσκεται η πρώην Αμερικανική Βάση Γουρνών (στο εξής ΠΑΒΓ), με όλα τα πλεονεκτήματα που η θέση της επιβάλλει.

Γενικά η περιοχή της ΠΑΒ Γουρνών λόγω της θέσης της, αλλά και της σπουδαιότητάς της εντάσσεται σε ένα γενικότερο δυναμικό περιβάλλον και επηρεάζεται άμεσα από τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις της εποχής μας.

Η ΠΑΒΓ αντιμετωπίζεται από το ΣΧΟΟΑΠ του πρώην Δήμου Γουρνών σαν περιοχή οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟ) και προτείνεται να μετατραπεί σε Πολιτιστικό-Παιδαγωγικό Πνεύμονα υπερτοπικής σημασίας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εκπονηθεί πολεοδομική μελέτη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1337/1983, όπως ισχύει σήμερα.

Στη συνέχεια ο κ. Δήμαρχος τόνισε ότι παρά τις εγκληματικές παραλήψεις, την υποβάθμιση και απαξίωση του χώρου, στη σημερινή πραγματικότητα προβάλλει η ανάγκη για μια εφικτή και βιώσιμη λύση αξιοποίησης του ακινήτου, που θα είναι στα πλαίσια των προβλέψεων του ΣΧΟΟΑΠ, αλλά και θα ικανοποιεί τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και πρότεινε συγκεκριμένα:

1. Την άμεση παραχώρηση στο Δήμο Χερσονήσου, με χρησιδάνειο, της χρήσης για αόριστο χρόνο και χωρίς αντάλλαγμα, τη συνολικής έκτασης του γηπέδου των 738

στρεμμάτων της ΠΑΒΓ (ακίνητο με Αριθμό βιβλίου καταγραφής 289 της Κτηματικής Υπηρεσίας Νομού Ηρακλείου), η οποία βρίσκεται σε κομβικό σημείο του Δήμου.

2. Την εξασφάλιση και κατοχύρωση του δημοσίου και κοινωφελούς χαρακτήρα και ρόλου της ΠΑΒΓ, με ταυτόχρονη παροχή υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα και με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποφέρουν καθαρό οικονομικό αποτέλεσμα. Υιοθέτηση των αποφάσεων 23/2008 του Δημοτικού Συμβουλίου του πρώην Δήμου Γουβών, 59/2008 της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου, της 1/2008 της ΤΕΔΚ Νομού Ηρακλείου, του ΤΕΕ-ΤΑΚ κ.α επιστημονικών, παραγωγικών και κοινωνικών φορέων του Νομού Ηρακλείου.

3. Την απαρέγκλιτη εφαρμογή του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ του πρώην Δήμου Γουβών (ΦΕΚ 60/ΑΑΠ/2010), το οποίο αντιμετωπίζει την ΠΑΒΓ σαν περιοχή οικιστικής ανάπτυξης (ΠΟ) και προτείνεται να μετατραπεί σε Πολιτιστικό-Παιδαγωγικό Πνεύμονα υπερτοπικής σημασίας.

4. Την άμεση ανάθεση και χρηματοδότηση της απαιτούμενης Πολεοδομικής Μελέτης από το ΥΠΕΚΑΑ για την ΠΑΒΓ.

5. Την αντιμετώπιση της έκτασης από το εκπονούμενο Ρυθμιστικό Σχέδιο του Ν. Ηρακλείου, ως `παράκτιας` έκτασης υπερτοπικής σημασίας.

6. Την απόρριψή της εκποίησης της ΠΑΒΓ ή της μακροχρόνιας μίσθωσης της σε στρατηγικό επενδυτή και εναλλακτικά προτείνει την αξιοποίηση της έκτασης από το Δήμο, με τα αναπτυξιακά του εργαλεία. (Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση ΑΕ), με την συνδρομή φορέων της κοινωνικής οικονομίας και του δημοσίου ακόμη στο πλαίσιο σύναψης προγραμματικής σύμβασης με το Δήμο Χερσονήσου (άρθρο 225 ν. 3463/2006, Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων).

7. Η διοίκηση και διαχείριση της ΠΑΒΓ θα γίνει αποκλειστικά από το Δήμο Χερσονήσου στη βάση διαχειριστικής μελέτης και με την εφαρμογή κανονισμού διοίκησης με απώτερο στόχο τη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των υπαρχουσών εγκαταστάσεων, βασικών και ειδικών υποδομών και δικτύων και της προνομιακής θέσης του χώρου.

8. Την παραχώρηση των βοηθητικών εγκαταστάσεων στο όρος ΕΔΕΡΙ, των αντλιοστασίων και γεωτρήσεων Μαλίων, του ακινήτου στην περιοχή Κοκκίνη το Χάνι της Δημοτικής Κοινότητας Ανώπολης, στο Δήμο Χερσονήσου. Η διαχείριση και λειτουργία των εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης θα γίνεται από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης & Αποχέτευσης Χερσονήσου (ΔΕΥΑΧ).

9. Την καθαριότητα, περίφραξη, αισθητική αναβάθμιση και φύλαξη της ΠΑΒΓ, με δαπάνες της ΚΕΔ και σε εφαρμογή μελέτης που έχει συνταχθεί και υποβληθεί στην ΚΕΔ.

10. Το κράτος οφείλει ως ελάχιστη ανταπόδοση στην περιοχή του Δήμου Χερσονήσου, ο οποίος συγκεντρώνει περίπου το 15% του τουριστικού δυναμικού της Χώρας, να παραχωρήσει την έκταση της ΠΑΒΓ για τη συμβολή του στο ΑΕΠ και την περιφερειακή απασχόληση.

Μετά την τοποθέτηση του κ. Δημάρχου ο Πρόεδρος του Δ.Σ έδωσε κατά σειρά το λόγο στους παρακάτω:

- Νικόλαο Μπελιβάνη, Δημοτικό Σύμβουλο, επικεφαλής της μείζονος αντιπολίτευσης του Δήμου Χερσονήσου, οποίος τόνισε τι πρέπει να γίνει σήμερα και συγκεκριμένα πρότεινε να μειωθεί η προβλεπόμενη δόμηση από το εγκεκριμένο ΣΧΟΟΑΠ, να κατεδαφιστούν κτίρια τα οποία έχουν αποδυναμωθεί,

να εφαρμοστεί το ΣΧΟΟΑΠ και να διαφυλαχτεί ο δημόσιος χαρακτήρας του χώρου.

- Αντώνιο Χατζηπαναγιώτη, Δημοτικό Σύμβουλο, επικεφαλής της ελάσσονος αντιπολίτευσης του Δήμου Χερσονήσου. Αναφέρθηκε στην ανάγκη ο χώρος να διατεθεί αποκλειστικά για την κάλυψη των αναγκών του λαού και να δοθεί στο σύνολο του ο χώρος, στο Δήμο Χερσονήσου.

Ακολούθησαν τοποθετήσεις του Αντιπεριφερειάρχη της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης κ. Ευριπίδη Κουκιαδάκη, οποίος συμφώνησε με τις προτάσεις του κ. Δημάρχου, αναφέρθηκε στο ιστορικό ίδρυσης της εταιρείας Ειρήνη ΑΕ και υπερθεμάτισε ο χώρος να δοθεί στην Αυτοδιοίκηση. Ενημέρωσε το Δ.Σ ότι το Περιφερειακό Συμβούλιο δεν έχει ακόμη ασχοληθεί με το θέμα της αξιοποίησης της ΠΑΒΓ.

- Του Γενικού Δ/ντή του ΟΑΝΑΚ κ.Θ. Μαγκανά, ο οποίος ενημέρωσε ότι ο οργανισμός τον οποίο εκπροσωπεί έχει υλοποιήσει το πρόγραμμα ΚΟΝΒΕΡ μέσα στο χώρο της ΠΑΒΓ και ότι μέχρι σήμερα λειτουργούν το βιολογικό του χώρου και άλλες εγκαταστάσεις. Πρότεινε να υπάρξει σωστός σχεδιασμός για την αξιοποίηση των εγκαταστάσεων.
- Του Προέδρου του ΤΕΕ-ΤΑΚ κ.Πέτρου Ινιωτάκη, οποίος δήλωσε, ότι συμμετέχει με ενδιαφέρον στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, μαζί με άλλους συναδέλφους του και ανέλυσε την πρόταση του φορέα του που έχει κατατεθεί από τον καιρό της αποστρατικοποίησης της εγκατάστασης. Τάχθηκε υπέρ της διατήρησης της ΠΑΒΓ ως δημόσιας έκτασης για την κάλυψη των αναγκών της τοπικής κοινωνίας.
- Του εκπροσώπου του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. κ. Κώστα Ντούνα, οποίος αναφέρθηκε και είπε ότι το Κέντρο που εκπροσωπεί και το οποίο είναι εγκατεστημένο στο χώρο αρκετά χρόνια μπορεί να προτείνει συγκεκριμένο `καλάθι` με προτάσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα. Ενημέρωσε για το υπό ίδρυση Μουσείο Θαλάσσιας εμπειρίας της Κρήτης, το Κέντρο Θαλάσσιας Βιοποικιλότητας της Μεσογείου και τέλος για το Θαλάσσιο Πάρκο που έχει χωροθετηθεί στο θαλάσσιο χώρο έμπροσθεν της ΠΑΒΓ, έκτασης 35 στρεμμάτων.
- Του Διευθύνοντα Σύμβουλο της `ΕΙΡΗΝΗ ΑΕ` κ.Ι Δρακουλάκη. Έκανε αναφορές στις αντιξοότητες που αντιμετωπίζει η εταιρεία για τη λειτουργία του χώρου και τόνισε ότι για την αισθητική αναβάθμιση του χώρου έχουν κατατεθεί συγκεκριμένες προτάσεις στην ΚΕΔ.
- Του Διευθύνοντα Σύμβουλο του Διεθνούς Εκθεσιακού Κέντρου Κρήτης κ. Μανώλη Αλιφιεράκη, ο οποίος αναφέρθηκε στη μετοχική σύνθεση της εταιρείας που διαχειρίζεται το Εκθεσιακό Κέντρο, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και τέλος αναφέρθηκε στο επιχειρησιακό σχέδιο που έχουν συντάξει για το Εκθεσιακό Κέντρο.
- Του Δημητρίου Σουλιωτάκη, από την επιτροπή Αγώνα, ο οποίος διερωτήθηκε για ποιόν γίνεται η ανάπτυξη και αναφέρθηκε ότι ο χώρος της ΠΑΒΓ είναι λαϊκή και δημόσια περιουσία. Μπορεί να αξιοποιηθεί για να καλύψει ανάγκες στους τομείς παιδείας, Υγείας, Κοινωνικής Πρόνοιας, Αθλητισμού και Πολιτισμού.
- Του Γεωργίου Χαλκιαδάκη, από την κίνηση Πολιτών για την Κοινωνία και το Περιβάλλον. Τόνισε ότι η εισήγηση του κ. Δημάρχου είναι στη σωστή κατεύθυνση. Υποστήριξε την πλήρη εφαρμογή του ΣΧΟΟΑΠ και την προκήρυξη της

Πολεοδομικής Μελέτης. Ζήτησε τέλος, η επιχειρηματική δραστηριότητα να είναι μικρή μέσα στο χώρο.

- Της Ζαχαρένιας Δρόσου, επίσης από την κίνηση `Πολίτες για την κοινωνία και το Περιβάλλον` η οποία ζήτησε: Την εφαρμογή του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ, την εκπόνηση της Πολεοδομικής Μελέτης, τη διεκδίκηση του Χώρου για την Τοπική Κοινωνία και την αξιοποίηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος JESSICA.

Στη συνέχεια ακολούθησαν τοποθετήσεις Δημοτικών Συμβούλων και μετά την εξάντληση της συζήτησης για το θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος ζήτησε από το Σώμα τη λήψη σχετικής απόφασης .

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού άκουσε την εισήγηση του κου Δημάρχου, έλαβε υπόψη του τις διατάξεις των άρθρων 67, 68 και 69 του Ν.3852/2010 και μετά από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ Ο Μ Ο Φ Ω Ν Α

1. Διαπιστώνει την ανάγκη επίτευξης του πολιτικού στόχου στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια χωρική ανάπτυξη εξισορροπημένη και πολυκεντρική, για πόλεις δυναμικές, ελκυστικές και ανταγωνιστικές. Για μια νέα συνεργασία πόλεων και υπαίθρου. Τη δημιουργία Βιώσιμων Αναπτυξιακών Ενοτήτων σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, για το μετασχηματισμό του αστικού συστήματος της περιφέρειας σε πολυκεντρικό.

Η φυσιογνωμία της αναπτυξιακής ενότητας του νέου Δήμου Χερσονήσου παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και δυναμική, λόγω της θέσης του, κατά μήκος του άξονα Ηρακλείου –Αγ.Νικολάου, του πιο δυναμικού της Κρήτης και ενός από τους πλέον δυναμικούς της Ελλάδας.

2. Την άμεση παραχώρηση στο Δήμο Χερσονήσου με χρησιδάνειο, της χρήσης για αόριστο χρόνο και χωρίς αντάλλαγμα της συνολικής έκτασης 738 στεμμάτων (ακίνητο με Αριθμό Βιβλίου Καταγραφής 289 της Κτηματικής Υπηρεσίας Νομού Ηρακλείου)) της Πρώην Αμερικανικής Βάσης Γουρνών (ΠΑΒΓ), η οποία βρίσκεται σε κομβικό σημείο του Δήμου, με όλα τα πλεονεκτήματα που η θέση της επιβάλλει, όπως:

- Γειτνιάζει άμεσα με το Ηράκλειο, πρωτεύουσα και μέγιστο αστικό κέντρο της Περιφέρειας Κρήτης,
- Η χωροθέτηση της περιοχής στην ευρύτερη περιαστική ζώνη του Ηρακλείου την κατατάσσει ανάμεσα στις σημαντικές κεντροβαρικές περιοχές της Κρήτης και
- Η περιοχή ανήκει στην παράκτια ζώνη του Δήμου.

3. Την απαρέγκλιτη εφαρμογή του εγκεκριμένου ΣΧΟΟΑΠ του πρώην Δήμου Γουβών (ΦΕΚ 60/ΑΑΠ/2010), το οποίο αντιμετωπίζει την ΠΑΒΓ στην περιοχή Οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟ) και προτείνεται να μετατραπεί σε πολιτιστικό – παιδαγωγικό πνεύμονα υπερτοπικής σημασίας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εκπονηθεί πολεοδομική μελέτη σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1337/1983, όπως ισχύει σήμερα.

4. Την άμεση ανάθεση και χρηματοδότηση της απαιτούμενης πολεοδομικής μελέτης από το ΥΠΕΚΑΑ για την ΠΑΒΓ.

5. Αντιμετώπιση της έκτασης από το εκπονούμενο ρυθμιστικό σχέδιο του Ν. Ηρακλείου, ως «παράκτιας έκτασης», υπερτοπικής σημασίας.

6. Απορρίπτει την εκποίηση της ΠΑΒΓ ή τη μακροχρόνια μίσθωσή της σε στρατηγικό επενδυτή και εναλλακτικά προτείνει την αξιοποίηση της έκτασης από το Δήμο, με τα αναπτυξιακά του εργαλεία (Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση), με τη συνδρομή φορέων της κοινωνικής οικονομίας και του δημοσίου ακόμη στο πλαίσιο σύναψης προγραμματικής σύμβασης με το Δήμο Χερσονήσου (άρθρο 225 Ν.3463/2006, Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων).

7. Την εξασφάλιση και κατοχύρωση του δημόσιου κοινωφελούς χαρακτήρα και ρόλου της ΠΑΒΓ με την ταυτόχρονη παροχή υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα και με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποφέρουν καθαρό οικονομικό αποτέλεσμα. Υιοθέτηση των αποφάσεων 23/2008 του Δ.Σ. πρώην Δήμου Γουβών, 59/2008 της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου, 1/2008 της ΤΕΔΚ Ν.Ηρακλείου κ.α. επιστημονικών και κοινωνικών φορέων του Νομού Ηρακλείου.. Τονίζεται, ιδιαίτερα, ότι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ανταποκρινόμενο στο αίτημα των Αρχών και των φορέων του Νομού Ηρακλείου, με τις Φ.550/767125/25-11-1995 και Φ.550/763549/26-06-1999 αποφάσεις του ανέθεσε στην ΚΕΔ τη διαχείριση της ΠΑΒΓ, προκειμένου αυτή να παραχωρηθεί κατά χρήση στους τοπικούς φορείς για να την αξιοποιήσουν, προς όφελος των κατοίκων του Νομού Ηρακλείου.

8. Η Διοίκηση και η διαχείριση της ΠΑΒΓ θα γίνει αποκλειστικά από το Δήμο Χερσονήσου στη βάση διαχειριστικής μελέτης και με την εφαρμογή κανονισμού διοίκησης, με απώτερο στόχο τη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των υπαρχόντων εγκαταστάσεων, βασικών και ειδικών υποδομών και δικτύων και της προνομιακής θέσης του χώρου.

9. Την παραχώρηση των βοηθητικών εγκαταστάσεων στο όρος ΕΛΕΡΙ, των αντλιοστασίων Μαλίων και των δύο (2) γεωτρήσεων, του ακινήτου στην περιοχή Κοκκίνη Χάνι της Δημοτικής Κοινότητας Ανόπολης του Δήμου Χερσονήσου. Η διαχείριση και λειτουργία των εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης θα γίνεται από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Χερσονήσου (ΔΕΥΑΧ).

10. Κρίνει γενικά ότι η περιοχή της ΠΑΒ Γουρνών λόγω της θέσης αλλά και της σπουδαιότητας της εντάσσεται σε ένα γενικότερο δυναμικό περιβάλλον και επηρεάζεται άμεσα από τις εθνικές ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις της εποχής μας. Οι αποφάσεις για τις χρήσεις και τη μορφή ανάπτυξης της πρέπει να έχουν άμεση επιρροή στον κοινωνικο-οικονομικό ιστό της περιοχής ιδιαίτερα όταν η περιοχή αυτή έχει άμεση επαφή και σχέση, τόσο με την τουριστικά αναπτυγμένη περιοχή της Χερσονήσου, όσο και με το πολεοδομικό συγκρότημα του Ηρακλείου του οποίου ουσιαστικά λειτουργεί σαν περιφερειακός χώρος.

11. Επιλέγει το σχεδιασμό στα όρια της περιοχής της ΠΑΒ Γουρνών που εναρμονίζεται και υπηρετεί ένα στρατηγικό σχεδιασμό για τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής του δήμου και θα στηριχθεί τόσο στα ενδογενή χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής, όσο και στα εξωτερικά στοιχεία που την επηρεάζουν.

12. Να επιδιωχθεί η ΠΑΒΓ να αποτελέσει ένα βασικό αναπτυξιακό εργαλείο για την περιοχή με τη μετατροπή της σε πολιτιστικό-παιδαγωγικό πνεύμονα υπερτοπικής σημασίας.

Απαιτείται μια φιλοσοφία και σχεδιαστική αντιμετώπιση διαφορετική από τις συνήθεις επεκτάσεις σχεδίου πόλης. Δεν πρόκειται δηλαδή για αδόμητη έκταση που απλά ρυμοτομείται ή προσφέρεται να καλύψει κάθε πρόσκαιρη ανάγκη της

περιοχής, αλλά για ζωτικό χώρο που προορίζεται να δεχτεί συγκεκριμένες λειτουργίες με αυξημένες απαιτήσεις, ώστε να εκπληρώσει ένα σημαντικό πολεοδομικό ρόλο. Επιπλέον, η πολεοδόμηση της περιοχής καλείται να δημιουργήσει ένα βελτιωμένο, πιο λειτουργικό και πιο ανθρώπινο σύστημα ανάπτυξης του δομημένου χώρου, προσδιορίζοντας τη θέση και τη μορφή των κτιριακών όγκων σε σχέση με τον αδόμητο χώρο και τη διασύνδεση της πολεοδομικής ενότητας της ΠΑΒΓ με τον πολεοδομικό ιστό της ευρύτερης περιοχής.

13. Να εκδοθεί ψήφισμα συμπαράστασης για τα μέλη της επιτροπής Αγώνα υπεράσπισης του Δημοσίου χαρακτήρα της ΠΑΒΓ, για την εις βάρος τους ασκηθείσα Ποινική Δίωξη.

✓ Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 169/2011

Αφού αναγνώστηκε το πρακτικό αυτό υπογράφεται ως ακολούθως:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Δανελάκης Γεώργιος

Λουράκη-Ψοφογιαννάκη Μαρία

Φιλίππας Κων/νος

Κατσαμποξάκης Σπυρίδων

Μαστοράκης Ιωάννης

Χειρακάκης Γεώργιος

Μεραμβελιωτάκης Γεώργιος

Μακράκης Γεώργιος

Ζερβάκη Ιωάννα

Βασιλάκης Μιχαήλ

Πλευράκης Εμμανουήλ

Διαμαντάκης Εμμανουήλ

Σταυρουλάκης Νικόλαος

Ζαχαριουδάκης Ιωάννης

Βουράκης Ιωάννης

Σέγκος Ιωάννης

Μπαγουράκης Γεώργιος

Φανουράκης Ζαχαρίας

Αργυράκης Νικόλαος

Μπελιβάνης Νικόλαος

Ανυφαντάκης Εμμανουήλ

Χατζάκης Ευάγγελος

Καλαϊτζάκης Εμμανουήλ

Μουντράκης Ιωάννης

Λουλουδάκης Απόστολος

Ασσαριώτη Ειρήνη-Μαρία

Χατζηπαναγιώτης Αντώνιος

Η Γραμματέας
Ζαρωνάκη Ελένη

Γούρνες
Ακριβές απόσπασμα
Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου

Δανελάκης Γεώργιος